

KĄ AMERIKIETIS NEGRAS ŽURNALISTAS MATĖ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Švedijos laikraštis išidėjo amerikiečio žurnalisto straipsnį "Rusiškoji Lietuva", kuriame jis papasakoja savo išpūdžius besilankant pavergtoje Lietuvoje

Švedų dešiniųjų dienraštis Stokholme "Svenska Dagbladet" rugsėjo 19 atspausdino atkarpoje amerikiečiai žurnalisto William Caldwell straipsnį "Rusiškoji Lietuva", kuriame jis papasakoja savo išpūdžius besilankant Lietuvoje.

"Pasaulio užmiršti, tiesiog pasakius net daugumai ir nežinomi, gyvena du milijonai žmonių pietrytinėje Baltijos pakrantės se", — pradeda savo straipsnį Caldwell. (Korespondentas sumažino gyventojų skaičių. Red.) "Nepaisant, kad jie kaip tauta egzistuoja jau nuo XIV a., tačiau jiems buvo lemta tik per trumpą 21 metų laikotarpį pasidžiaugti tikra nepriklausomybe bei demokratine laisve. Toji epocha staiga pasibaigė spalio mėn. 1939, kada Rusija, Vokietijos grasama, privertė tą mažą išididžią lietuvių tautą pasirašyti savitarpio nepuolimo pakta, pagal kurį rusai buvo leisti įsirengti karines bazes Lietuvoje.

1940 rusai galutinai pagrobė kraštą. 1941 prasidėjo baisusis karas. Rusai išsikraustė, bet kraštą įsiveržė šarvuotakumščiai naciai, kurie jau po mėnesio pradėjo gabenti lietuvius į verstiniams darbams į vokiečių karo pramonę. 1944 rusai vėl grįžo. Tačiau naciai, prieš palikdami kraštą, išnaikino apie du trečdalius Lietuvos žydų. Na cistinį siaubą rusai pakeitė savo marke, pirmiausia sutriuškindami bet kokią viltį laisvei atgauti. Tatai įvyko įjungiant Lietuvą į socialistinių (komunistinių) respublikų tarpą.

Skirtingai negu Estija ir Latvija, Lietuva dar yra išsaugojusi šiek tiek savo tautinio savitumo, tačiau paviršiuje kraštą vis labiau ir labiau rusinamas. Viešbuti, pvz. kuriame aš apsigyvenau Vilniuje, krašto sostinėje, valdo rusai. Direktorius ir portieris yra rusai, tačiau sargai, šlavėjos, virėjai ir berniukai patarnautojai yra lietuviai. Ir lietuviškam dvylikos vyrų orkestrui vadovauja rusas. Kitas pavyzdys tai kolchozai. Ir tam nedaugeliui kolchozų, kur lietuviams leista vadovauti, rajoniniai viršininkai yra rusai. Taip yra ir su visa Lietuvos ekonomine bei socialine struktūra jau nuo pat rusų okupacijos.

Statistika nieko nesako, kiek lietuvių išgabenta į Rusiją. Tačiau aišku tik tiek, kad tie perkeltieji buvo daugiausia darbingi vyrai ir dalis vaikų. Krašte liko tik bręstančios moterys ir

KALENDORIUS

Rugsėjo 25 d.: šv. Kleopas, Zelvė, Galintas.

Rugsėjo 26 d.: Jėzuitai kanikiniai Šiaurės Amerikoje, šv. Kiprijonas, Gražina.

ORAS

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — apie 60 laipsnių; rytų — giedra, vėsu.

Saulė teka 6:40, leidžias 6:47.

ERIK TOMTE,
mūsų bendradarbis Švedijoje

seneliai. Gera apgalvota: krašte turi nuolatos būti pakankamas skaičius būsimų žmonių toms marioms nevedusių rusų, užėmusių lietuvių vyrų vietas. Programos ateities perspektyva buvo nukreipta į naują prieauglį, kuris turės gimti lietuvių žemėje. O galvoti, kad tas prieauglis būtų jautrus tėvynei Lietuvai, ne neapsimoka — reikia neužmiršti, kad jaunimas pagal naująją mokymo programą auklėjamas ir persunkiamas būti ištikimu ir atsidavusiu Rusijai ir jos istorijai. Jiems Lietuva liks tik kaip kaž koks priedas prie jų Tėvynės.

Tik diena praslinkus po mano atvykimo į Vilnių, oficialiame miesto laikraštyje didelėmis raidėmis buvo paskelbta: "Žinomas rašytojas negras apsigyvena Vilniuje". Net nustebau — ar gi čia yra dar ir kitas negras be manęs. Toji antraštė laikraštyje aiškiausiai daug kuo prisidėjo įteikti man miesto raktus. Tačiau mano pats pasisūlęs vadovas, kokių dviejų metų aukščio rusas majoras, pa-

sistengė taip sutvarkyti, kad tie mano raktai tiktų tik kai kuriems užraktams. Jį aš sutikau viešbučio valgomajame.

Viešbutis Kreve (?) turi 105 kambarius. Tai elegantiškas viešbutis, kuriame atspindi XIX a. lenkų aristokratų skonis ir įpročiai. Viešbutis statytas 1786 ir buvo skirtas kaip rezidencija Karaliaučiaus didžiajam hercogui. Jis buvo okupuotas lenkų, vokiečių ir rusų armijų. Dabar naudojamas rusų reprezentaciniam tikslams — čia apsistoja Sovietų Sąjungos ir satelitinų valstybių partijų pareigūnai ir nedaugelis dignitarų iš anapus Geležinės uždangos, išdrįstančių atvykti į kraštą. Man buvo papasakota, kad kambaryje, kuriame rusų gyvena, kadaise buvo apsistojęs kaž koks lenkų grafas ir kaž koks aukštas rusų centrinės valdžios pareigūnas.

Man įėjus į valgomąjį, kuris man priminė šokių salę Hollywoodo, orkestras dėl kaž kokios

keistos priežasties uždrožė inter nacionalą. Mane pasodino salės viduryje, ir po kokios akimirkos prisistatė majoras Pjetolovkovas ir paklausė, ar jis negalėtų prisėsti ir palaikyti su manim kompaniją. Majoras tuojau pradėjo klausinėti, kokios aš esu nuomonės apie Lietuvą. Kadangi aš krašte tebuvausi išbuvęs tik porą dienų, visai susilaikiau nuo asmeninių sprendimų ir jam atsakiau tik tiek, kiek ir kiekvienas apdairus turistą. Jis pasiūlė man prieš man išvažiuosiant užteiti į partijos laikraštį ir atskiru straipsnį. Pažėrti savo išpūdžius apie lietuvius ir jų valdovus rusus. Kadangi buvau numatęs Lietuvoje neilgai pasilikti, pasakiau jam, kad straipsnį pasiūsiu tiesiog laikraščiui, o dabar, būdamas krašte, visai neturiu laiko.

(Nukelta į 6 psl.)

JAV ambasadorius susitiko su Peipingo kalbėtoju

VARSUVA. — Jungtinių Amerikos Valstybių ir raudonosios Kinijos ambasadoriai Varšuvoje rugsėjo 20 dieną tarėsi specialiaame posėdyje valandą ir 40 minučių. Kinijos komunistų atstovas protestavęs dėl nacionalinės Kinijos U-2 lėktuvo skridimo virš žemyno. Jis buvo numuštas virš Kinijos žemyno rugsėjo 9 dieną.

Ambasadoriai John M. Cabot ir Wang Ping-nan vėl susitiks spalio 25 dieną.

JAV ir Korėjos derybos

SEOUL, Korėja. — Jungtinių Amerikos Valstybių ir Korėjos pareigūnai rugsėjo 20 dieną pradėjo derybas dėl JAV karinių dalinių statuso.

Laimėjo krikščionys demokratai

KIEL, Vokietija. — Kancelerio Adenauerio vadovaujama krikščionių demokratų partija užvakar vėl laimėjo Schleswig-Holstein provincijos parlamento rinkimuose.

RUSAI NENORI KOVOTI DĖL BERLYNO

Pareiškę JAV generolas Lucius Clay, buvęs prezidento Kennedžio atstovas Berlyne

WASHINGTON, D. C. — Generolas Lucius Clay rugsėjo 23 dieną pareiškė, jog Rusija dar nepasiruošusi naudoti jėgos Berlyne — kol vakariečiai sąjungininkai aiškiai parodys, jog jie jos žygi sutiks jėga.

Bet buvęs prezidento Kennedžio atstovas Vakarų Berlyne pareiškė, jog Rusija, ne sąjungininkai, turi iniciatyvą padalin tame mieste.

Atsargos generolas Clay įreikduotame radijo-televizijos pasikalbėjime su sen. Kenneth B. Keating (R., N. Y.) taipgi pareiškė:

1. Labai sunku bus sutrukdyti rytų vokiečius perimti val-

džią iš rusų dėl susisiekimo kelių su Berlynu, jei jie veiks kaip Sovietų vyriausybės agentai ir "elgsis teisingai", pasirašius sutartį su premjeru Nikita Chruščiovu. Jungtinės Amerikos Valstybės nepriims jokios susitarimo, kuris šio krašto susisiekimo teises atmes, pasakė jis.

2. Jei Chruščiovas atvyktų į šį kraštą, jis tiktų sutikti su didele pagarba ir dideliu šaltumu.

3. Laisvasis pasaulis nieko nelaimėtų, jei Berlyno klausimas bus pateiktas Jungtinėms Tautoms. "Tai yra mūsų problema", — pareiškė jis.

4. Tik vieningas sąjungininkų žygis galėjo sugriauti ko-

munistų sieną Berlyne praėjusią vasarą.

Paleistas Sirijos parlamentas

DAMASKAS, Sirija. — Ministras pirmininkas Khaled el-Azm rugsėjo 20 dieną nutarė paleisti naujai sukvietąjį parlamentą, kuriame vyrauja dešiniojo politinio sparno asmenys. Parlamentas turi 172 atstovus. Šis parlamentas nubalsavo, kad Khaled el-Azm yra konstitucinis premjeras.

Ministerių kabinetas dabar gina paskelbti naujus parlamento rinkimus metų laikotarpį. Sirija dabar bus valdoma dekretais.

Spaudos konferencijoje — Martin Herbert Loeffler, buvęs rytų vokiečių leitenantas pulkininkas, atbėgęs į Vakarų Vokietiją rugsėjo 8 dieną, turėjo pirmąjį savo pasikalbėjimą (viršuje) su korespondentais Bonnoje. Loeffler (apačioje) nuotraukoje, apsirengęs rytų vokiečių uniforma, apklausi-nėjamas atbėgus į laisvę. Jis yra pirmasis tokio karinio rango, pabėgęs iš Rytų Vokietijos. Loeffler pareiškė, kad rusai valdo rytų vokiečių armiją. (UPI)

LENKIJOS UŽDAROMOS PRIVAČIOS PARDUOTUVĖS

VARSUVA. — Lenkijos privačių parduotuvių savininkų sąjunga patvirtino, kad dar prieš šiu metų pabaigą Lenkijoje bus uždaryta 7,000 privačių parduotuvių. Iš jų 600 parduotuvių šiuo metu veikia Varšuvoje. Pasakta, jog valstybė šias parduotuves ketina perimti savo žinion, kad būtų aprūpinti ligonys, seneliai ir profesinių kvalifikacijų asmenys. Savininkų protestus vyriausybė atmetė.

Suvalstybinimas pirmoje eilėje liečia parduotuves, kuriose

Laoso princas vyksta į Maskvą

TOKIO. — Laosiečių princas Souphanouvong, Pathet Lao komunistų vadovas, rugsėjo 23 dieną Peipinge tarėsi su premjeru Chou En-lai. Souphanouvong, laosiečių koalicinės vyriausybės vicepremjeras, atvyko į Peipingą rugsėjo 23 dieną pakeliui į Maskvą patikrinti sveikatos.

Traukiniai vėl kursuos

CHICAGO. — Chicagos ir North Western geležinkelio traukiniai pradės kursuoti trečiadienį ar ketvirtadienį, baigus beveik mėnesį užtrukusį streiką.

— Valstybės sekretor. Dean Rusk planuoja įtikinti didžiulius Šiaurės Atlanto organizacijos (Nato) sąjungininkus, kad jie paremtų Jungtinių Amerikos Valstybių žygius sulaukyti iš Sovietų bloko strateginių reikmenų plaukimą į komunistų valdomą Kubą.

— Pakistano prezid. Khan atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes pasisvečiuoti pas prezidentą Kennedį.

GUIDO PAŽADĖJO GREITAI PASKELBTI RINKIMUS

Rado stipresnę ranką

BUENOS AIRES. — Prezidentas Jose Maria Guido, remiamas Argentinos didžiosios armijos dalies, užvakar pažadėjo greitai visuotinius rinkimus. Jis iškilmingai perspėjo prieš ateities smurtą.

Guido pasakė per radiją ir televiziją kalbą tautai apie smurtą, kurį iššaukė besiginčijančios armijos grupės dėl valdžios. Kova buvusi trumpa, bet žiauri. Dūmams dingus, Buenos Aires vidurmiestis buvo dar panikoje dėl kulkų ir sviedinių. Mažiausia 10 asmenų žuvo ir

70 sužeista. Bet Guido išėjo laimėtoju ir jo, atrodo, pozicija sustiprėjo.

Gen. Juan Carlos Ongania, karinis laimėtojas grupinėje kovoje, prezidento paskirtas naujų armijos vadu.

Berlyne demaskuoti Helsinkio festivalio dalyviai

BERLYNAS. — Iš Vakarų vadovautame festivalyje dalyvavus apie 80 jaunuolių, jiems grįžus viename Berlyno dienraštyje paskelbtos festivalyje dalyvavusių vardai ir pavardės, jų adresai, pateikti ir telefono numeriai.

Ryšium su tuo vienas rimčiausių Fed. Vokietijos dienraščių, "Frankfurter Allg. Zeitung" rugsėjo 10 d. (210 nr.) berlyniečių poelgi pasmerkė, jį pavadindamas artimu komunistų, Rytų Berlyne, naudojamiems metodams. Kiek vėliau, rugsėjo 19 d. tame pačiame dienraštyje (218 nr.) paskelbtas Jaunimo Sąjungos Berlyne nario J. Kalisch laiškas. Jis nurodė, kad būsrys jaunuolių iš Vak. Berlyno — komunistai pasirodė sugebą atlikti išdaviškius veiksmus ir todėl jų pasirodymas Helsinkyje buvęs ne privatus reikalas, bet liečias ir viešumą. Išdavių, esą, neišgąsdinsi, jei juos tik kritikuosi, nenurodęs jų pavardžių. Jei viešai demaskuojami valstybės išdavimu kaltinami asmenys, tai, pasak laiško autorių, tatai nereiškia, kad jie būtų skundžiami. (E.)

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų Sąjungos prezidentas Breznev vakar atvyko į Jugoslaviją dešimčiai dienų vizito, kad sustiprintų tarp Maskvos ir Belgrado broliškus santykius.

— Izraelio ministeris pirminkas David Ben-Gurion ir jo žmona sekmadienį grįžo po mėnesio kelionės Skandinavijos kraštuose.

— Kanados ministeris pirminkas John Diefenbaker grįžo iš Britanijos bendruomenės (Commonwealth) ministerių pirmininkų konferencijos Londone.

— Tarptautinė teisininkų komisija pareikalavo, kad Indonezijos prezidentas Sukarno paleistų tuos 7 politikus, kuriuos jis net neapkaltinges įkalino, arba atiduotų paprastam teismui.

SKAUDI NELAIMĖ ATLANTE

Nukrito lėktuvas su 76 asmenimis

LONDONAS. — Šiaučiant didžiulėms bangoms, gelbėjimo laivynas vakar paėmė mažiausiai 50 išlikusių gyvų asmenų ir du lavonus iš Jungtinių Amerikos Valstybių lėktuvo, kuris nukrito į Atlantą 500 mylių vakaruose nuo Airijos. Lėktuve buvo 76 keleiviai, daugiausiai karių ir jų šeimų.

Super - Constellation lėktuvas,

vežęs 76 asmenis — 63 amerikiečius karius ir jų šeimas ir 8 įgulos narius — nukrito į Atlantą sekmadienio naktį, sugedus motorams. Lėktuvas skrido iš New Jersey į Vokietiją.

Vakar po pietų radijas pranešė, kad išgelbėti 49 asmenys, du sunkiai sužeisti. Taipgi pranešta, kad surasti šešių keleivių lavonai.

KOEKZISTENCIJAI VYKDYTI

Ligšiol lietuvių spaudoje ir kai kuriose grupelėse buvo tik diskutuojamas už Lietuvos sienų gyvenančių lietuvių bendra darbiavimo su okupuotosios Lietuvos kultūrininkais klausimas. Dažar jau, kaip atrodo, yra pasinešimų tą klausimą konkretizuoti. Jau organizuojami sąjūdžiai, kurių tikslas yra surasti priemones "suvesti" į krūvą kiek galima daugiau Amerikos lietuvių ir okupuotosios Lietuvos kultūrininkų.

Į tuos sąjūdžius jau keleri metai yra įsijungę Sovietų Rusijos ambasadoje Washingtone ir prie sovietų delegacijos Jungtinėse Tautose dirbą atsiusti iš pavergtosios Lietuvos diplomatiniai tarnautojai lietuviai. Šis darbas pradėtas organizavimu Lietuvos ekskursijų, į kurias patenka komunistai arba jų bendrakaivai. Ekskursijų tikslas — kasmet Lietuvos nuvežti didesnius komunistų ir komunistuojančių lietuvių skaičius, juos ten "sustiprinti", kad, sugrįžę atgal į Ameriką, būtų dar uolėsnio komunizmo skleidėjai lietuvių tarpe, kad dar didesniu įtirtumu dirbtų prieš mūsų veiksmus, besirūpinančius Lietuvos išlaisvinimu. Yra viliojami laikyti Lietuvą ir paskirti, labai atsargiai parinkti, lietuviai amerikiečiai, kad ir juos patrauktų savo pusėn ir laimėtų jų talką lietuvių tautos naikinimui. Keletą tokių jau yra laimėję. Viso to priede siuntinėjama Amerikos lietuviams labai daug komunistinės propagandinės literatūros.

Tokiu tai būdu paruošiama dirva atviresniai pradžioje kultūrininkams, o vėliau ir politiniam bendradarbiavimui.

Šiomis dienomis kai kurie mūsų kultūrininkai — dainininkai, solistai, chorai, muzikai ir dailininkai — jau turi konkrečius pakvietimus tartis su Sovietų agentais dėl vykimo okupuotai Lietuvon su gastrolemis. To sąjūdžio priesakyje, atrodo, yra pastatytas Algimantas Salčius, praėjusį pavasarį aplankęs ok. Lietuvą. Ten besilankydamas, matyt, buvo įsipareigojęs gilinti bendradarbiavimo su komunistais idėją Amerikos lietuvių tarpe ir organizuoti grynai mūsų kultūrininkų ekskursijas bolševikų pavergtoje Lietuvoje. Labai įdomu, kad A. Salčius vilioja mūsų kultūrininkus jau ne vien savo, bet jis kalba kažin kokios fundacijos vardu. Toji fundacija jau legalizuojama, turi pinigų, kuriais bus padengtos kultūrininkų kelionės. Lietuvoje jie bus puikiai priimti. Jiems bus sudarytos

Spaudoje ir gyvenime

BOBUTĖS ZAGLADOS BOTAGAS KERTA

Kaip jau buvo "Drauge" rašyta, Lietuvoje į kolchozininkų varoves pajungta Ukrainos kolchozinių 70 metų senutė Nadiežda Zaglada. Ši moterėlė, įtariamai, parašė straipsnį apie žemdirbio garbę, ir dabar visi komunistai turi ją vadovautis, dirbti ir spausinti kolchozininkus. Tas vadinamas jos laiškas turi būti akstinas visiems partiečiams budėti žemės ūkio gamyboje, o kolchozininkams iškelti trūkumus ir informuoti, kas kolchoze kenkia.

Plakimas vyksta

Kompartija žmogų moka engti, ir plakimas prasidėjo. Žmonių visokių visur yra ir skundimas prasidėjo. Veltėdžiai, išnaudotojai ir kitokie minimi "Tiesos" puslapiuose. Štai, rugsėjo 1 d. "Tiesos" numerį A. Kasiliūnienė, iš Alytaus rajono, Aušros kolchozo, skundžia:

"Turime ir savo antroje brigadoje kolūkiečių, kuriems, matyt, tik kolūkiečio vardas reikalingas. Savo darbais jie neprisidėdą, kad šį garbingą vardą pateisintų. Ką gali pasakyti tokie kolūkiečiai, kaip Dalia Giniūnienė. Siemet ji

visos jų pasirodymui reikalingos sąlygos. Ir sakyti, berods, nereikia, kas tas lėšas parūpins ir kas sąlygas paruos. Algimantui Salčiui galima išreikšti tik užuojautą ir gailėtis, kad jis visai palūžo, pasidarydamas mūsų tautos priešų įrankiu vykdyti labai pavojingą koezistencijos arba bendradarbiavimo su komunistais idėją ir per ją vesti išėviją sutikti su esama Lietuvoje padėtimi, pripažinti status quo. Nejaugi Salčiui ir jo vienminčiams nežinoma, kad savo akcija jie tarnauja Lietuvos pavergėjams — bolševikams.

Nėra paslaptis, kad lietuvių amerikiečių tarpe yra "realistų", kurie sakosi "realiai" žiūrėti į gyvenimą. Jie galvoja, kad, jei komunistai Rusijoje išsilaikė su virš keturiasdešimt metų, jei jie pajėgė pagrobti ir išlaikyti visą eilę tautų bei valstybių, jie ten ilgai pasiliks, jie ten yra "to stay". Su tuo, esą, reikia skaitytis. Tą faktą reikia priimti ir būti "tikrais realistais". Lygiai taip, esą, reikėtų galvoti ir apie bolševikų okupuotus kraštus, kurių sovietai iš savo rankų nepalieja, ir į dabartinę Lietuvos padėtį reikia žiūrėti "realistiškai" akimis ir "realistiškai" galvoti. Gal ir nedaug mūsų tarpe yra tokių "realistų", bet vis dėlto jų yra. Maskva-Vilnius, matyt, užsimojo tokių skaičių padidinti ir todėl užtikina Salčių ir kitus to siekti.

Mes norime būti ir esame tikri, kad nė vienas Amerikos lietuvis kultūrininkas, ligšiol išimtinai dirbęs lietuvių tautinės kultūros puoselėjimui išėvijoje, savo daina, muzika ir kūryba padėjęs mūsų veiksmams dirbti Lietuvos išlaisvinimo darbą, jokių būdu nesusizavės komunistų viliojimais savo talentus demonstruoti pavergtoje Lietuvoje, nes tai būtų pavergėjų stiprinimas ir mūsų fronto kovoje už išlaisvinimą lažimas. Nesužavęs nė mūsų chorai bei ansambliai. Jie žino, kad, jiems sugrįžus, iš tokios negarbingos misijos, patriotinė Amerikos lietuvių visuomenė nebesinaudotų jų ta lentais. Ir tai būtų nuostolis ir mūsų visuomenei, ir jiems patiems, ir lietuvių tautos siekimams.

Bandymai konkretizuoti išėvijos kultūrininkų bendradarbiavimą su okupuotosios Lietuvos kultūrininkais turi atkreipti rimtą visų mūsų veiksmų dėmesį. Tie bandymai taip pat reikalauja mūsų akylėsnio budėjimo ir skubaus bei griežto reagavimo į kiekvieną tos rūšies pasireiškimą.

LONDONE MŪŠIS BAIGTAS

Anglijos sandraugos svarbiausi nariai griežtai pasmerkė jos pastangas įstoti į Europos ūkinę bendruomenę

GEDIMINAS GALVA

Anglijos sandraugos ministrų pirmininkų suvažiavimas baigėsi. Jau įprasta nepavykusį pasitarimą papuošti gražiais žodžiais, kurie skelbiami visų dalyvių vardu. Baigiamajame pranešime pažymėta, kad "pasitarimas buvo draugiškas, santūrus ir ramus". Deja, nė vienas šio nudailinto pranešimo žodis neatitinka tiesą.

Negalime vadinti draugiškais pareiškimais, kurie, lyg akmenys, taikyti į Marlborough rūmų langus: ūkinis imperializmas, nepatenkinamas sprendimas, lėktumas ir nepagrįstas apibendrinimas, Anglijos viltys — tuščias čekis, kuriame mokėtina suma įrašys kiti. Palikime klausimą atvirą, ar sandraugos atstovams ir dar ministrų pirmininkams tiko taip vartoti Anglijos ministrų pirmininką ir šeiminką, kurio rūpesčiu buvo atnaujinti istoriniai rūmai pagerbti atvykstančius svečius.

Svarbesnieji sandraugos nariai, ilgomis kalbomis puolę Angliją dėl jos derybų su Europos ūkine bendruomene, baigiamajame pranešime skelbia, kad jie nesikiša į Anglijos reikalus, tačiau negali jos pastangas remti, iki paryškės galutinės išdavos. Kam veidmainiauti? Jei jau nesikišama, kuriam galui Anglijos padėti dar labiau sunkina.

Sutartinis priešpuolis

Anglijos ministras pirmininkas tikėjosi puolimo, bet jis nelaukė tokio griežto pasipriešinimo. Kanados ministras pirmininkas John Diefenbaker ilgą kalbą įspėjo Angliją ir siūlė sukviesti tarptautinį pasitarimą, kuriame dalyvautų Europos valstybės, JAV, Japonija ir sandraugos nariai.

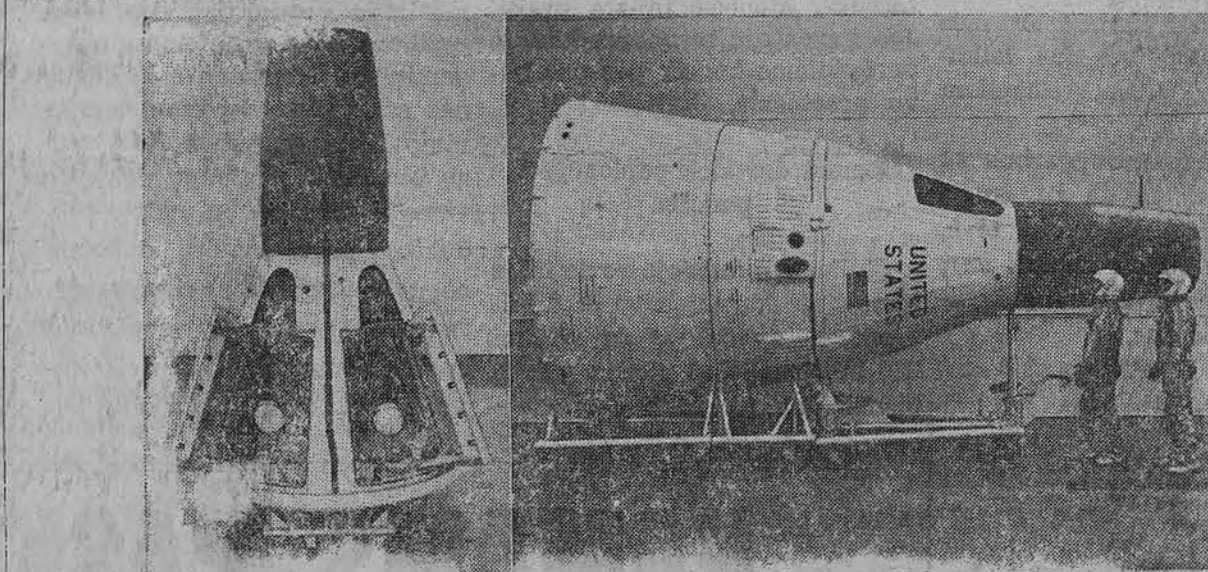
Aštriausias puolikas buvo Robert G. Menzies, Australijos ministras pirmininkas, kuris 2 v. 20 minučių užtrūkusioje kalboje išvedžiojimus "papošė" priekaištų, kad Anglija pasirašanti tuščią čekį.

Du priešai — Indijos Nehru ir Pakistano Ajub Khan — sutartinai priekaištavo Europai, kad ji nesirūpinanti ūkiškai remti atsilikusius kraštus ir tuo būdu talkininkauja komunizmui

įsigalėti. Pakistano ministras pirmininkas net rado reikalą šuktelėti: Europos ūkinės bendruomenės tikslas — ūkinis imperializmas, nes siekia pigiai žaliavą pirkti ir brangiai gaminius parduoti.

Beirstančios sandraugos rūmai

Macmillan bandė sudaryti svečiams geras sąlygas posėdžiauti. Jis išrūpino 1 mil. svarų atnaujinti herzogo Marlborough rūmus, statytus 1709 m., kuriais ilgai naudojosi Anglijos sosto įpėdinis. Sandraugos ministrai pirmininkai pirmą kartą susirinko posėdžiauti papuoštuose rūmuose, ieškoti būdų apjungti 700,000,000 gyventojų karališkuoju ženklu ir palaikyti glaudžiausius santykius. Supanti pažiba nepadarė įtakos svečiams, nes jie numano Anglijos galybės, saulę slenkantį ir saulėleidį. Lyg patyčiai, už 20 mylių nuo puošnių sandraugos rūmų išaugo Europos ūkinė bendruomenė, irodžiusi sugebėjimus tarpusavy nesutarimus pašalinti, mity sie nas mažinti ir prasišikinti kelį į ūkinį pirmavimą pasaulyje. Anglijos sandraugos ministrai pirmininkai būtų žymiai švelniau kalbėję apie Anglijos derybas Briuselyje, jei jos neliesų jų reikalų: Kanados kviečių, Australijos džiovintų vaisių, Naujosios Zelandijos pieno gaminių ir daugelio pramonės imonių gaminių, nes pakelti muitai užkirstų kelią ir į Anglijos rinką.

McDonnell oro bazėje St. Louis, Mo., projektuoja naują raketa Gemini, kuria galės astronautai kelionę išbūti 14 dienų, o taip pat susitikti su kita raketa ir perlipsti iš vienos į kitą. Dešinėje matyti kapsulę su dviejų astronautų vietomis. Gemini yra panaši į raketa Mercury, bet didesnė.

Žydų tragedija Hitlerio okupuotoje Lietuvoje

DR. D. JASAITIS

Generolas išklauses užjaučiančiai patapnojo man per petį ir pasakė: „Herr Doktor, Sie sind zu jung“, kad suprastumėt tos problemos esmę. Ich sage Ihnen, dass die Juden praktisch existieren nicht, Führer hat andere Entscheidung getroffen. Judische Probleme soll rasch gelöst werden.“

Generolas neišrūškino, ką reiškia „die Juden praktisch existieren nicht“. Aš iš jo tono ir veido išraiškos supratau, kad tas posakis slepia savyje daug pavojų žydams, bet net nepagalvojau, kad jis turi galvoje žydų biologiską išnaikinimą.

Dviem dienom praėjus po to pasikalbėjimo, aš su kitu šauliečiu, niekaip kitaip negalėdamį patekti į Šiaulius, nusipirkome trečios rūšies arklį ir vėžimėlį (geresnį galėjo atimti rudieji okupantai) ir nespardžia ristele judėjome link savo miesto. Plentų žygiavo kariuomenė. Mes važiuavome vieškeliais ir keleliais. Keliose vietose matėme pavienius žydus ir mažas jų grupes, kurie, nieko nenumanydami, grįžo į savo gyvenvietes, iš kurių dėl karo veiksmų buvo pasitraukę. Žiūrint į juos gasdinančiai aidėjo žodžiai: „Die Juden praktisch existieren nicht“...

Kitą pasikalbėjimą su okupantais turėjau grįžęs į Šiaulius. Vienas įtakingas šiaulietis Hr. liepos mėn. pirmoje pusėje sukvietė pasikalbėjimą, kuriame dalyvavo vokiečių atstovai ir keli lietuvių visuomenininkai. Pastarųjų tarpe teko ir man būti.

Po vakariinės prasidėjo susipažinimo kalbos. Aš sėdėjau šalia Šiaulių Militärregierung nario (jū buvo trys) plk. Loeffler. Jis papasakojo, kad pirmojo Pasaulinio karo metu buvo karininkas. Jam pabaigus tapo pastoriu. Bet, Hitleriui įsigalėjus, jis susižavėjo jo mokslu, atsisakė pastorystės ir grįžo į kariuo-

Anglijos gynimasis

Harold Macmillan bandė panaudoti visus svarbiausius įtikinėjimus, kad Anglija turi iškoti kelią į Europą. Jis nurodė, kad Europa jau atgavo balsą tarptautinės politikos klausimais spresti, ir Anglija norėtų jį sustiprinti. Svarbiausias samprotavimas — ūkiškai bendrauti, nes Europos valstybės, mažindamos tarpusavy mitytus, netrukus ims juos kelti prekioms, įvežamoms iš kitų kraštų.

Ar Anglijos įsijungimas į Europos žemyną gali pakenkti sandraugai? Memillan atsako — ne. Jis pripažįsta, kad sandraugos valstybių prekėms, atvežtoms į Anglijos uostus, bus pakelti muitai, bet derybose Anglija daranti žygių gauti kai kurių nuolaidų. Jo įrodinėjimai, kad visa esą gera, kas stiprina ir turtina Angliją, nes tuo pačiu stiprina sandraugą, dalyvių pašaipiai sutikti. Naujosios Zelandijos ministras pirmininkas Keith Holyoake samprotavimus, kad ilgesniame tarpsnyje bendravimas su Europa atnešias naudos sandraugai, paneigė lietuviškos patarlės prasmę: iki saulės patekęs, rasa ir akis išės, nes tolimąją sekme lydi artima suirutė.

Macmillano kalba sutikta labai šaltai. Jis jautė, kad sandraugos atstovų neįtikino. Prasiidėjo aštrus puolimas, kurį naujosios valstybės Jamaikos ministras pirmininkas Alexander

Sovietijos gyventojų aprūpinimas sumažėjęs

Lietuvoje pieno gamyba aukštesnio lygio, negu sovietų imperijoje

SIMAS MIG LINAS, Vokietija

Pastarojo meto pasaulinėje spaudoje nestinga prielaidų apie Sovietų Sąjungos ūkinius sunkumus gyventojų aprūpinimo srityje. Kai kurie vertintojai prieina netgi išvadų apie sovietinio ūkio gamybos srityje krizę. Tokios prielaidos kiek perdėtos. Eilėje žemės ūkio gamybos sričių pastaroju metu pasiekiami didesni rezultatai, negu prieš keletą metų. Tad, atrodo, gyventojai šiuo metu turėtų būti kiek geriau maistu aprūpinami, negu anksčiau. Bet, kiek tenka patirti iš pastaroju metu Vakarų pasiekusių pavergtosios Lietuvos žmonių, iš tiesų maisto būklė tiek pavergtoje Lietuvoje, tiek ir sovietijos gi-

Bustamente sustiprino pašaipą: Europos ūkinė bendruomenė, lyg chirurgo peilis, išnarsto sandraugos narius ir išskaido draugus. Vėliau pridėjo: Anglija žengia tiesiai į pragarą, nes apie jos žygių nieko daugiau negalima pasakyti.

Sandraugos valstybių kartūs žodžiais dar labiau pasunkino Anglijos padėtį, sustiprino Macmillano priešus ne tik krašte, bet ir Europos žemyne. Besiskirstant ministeriams pirmininkams, derybų priešai ėmė dar veiksmingiau spausti Anglijos vyriausybę, kad nutrauktų pasitarimus Briuselyje.

Užtat, net ir kiek padidinus kai kurių maisto produktų gamybą Sovietuose, dėl minėtų priežasčių tų gaminių vietinėje rinkoje pradeda rodytis kiek mažiau. Be to, tas staigus ypė nuo praėjusių metų sovietijoje maisto produktų rinkoje sumažėjimas taip pat sietinas Kremiaus pastanga didinti maisto atsargas kariniams reikalingams.

Tačiau yra maisto gamybos sričių, kur sovietinė imperija nėra pasiekusi nė carinės Rusijos gamybos lygio. Tokia sritis yra pieno ir pieno produktų gamyba. Apie tai kalba statistiniai duomenys.

Antai 1916 metais Rusijoje karvių skaičius buvo 28.8 milijono. Tuo metu gyventojų skaičius truputį buvo peržengęs 160 milijonų ribas. Tad vienos karvės pienu buvo aprūpinami 5.5 asmenys.

Šia pačia proga sugretintinas Lietuvos gyventojų tuo pačiu metu pieno produktams aprūpinimo lygis. Komunistinės statistikos teiginiais, Pirmojo Pasaulinio karo pradžioje dabartinė Lietuvos teritorijos ribose buvo gyventojų du milijonai septyni šimtai tūkstančių. Nors tasai skaičius kiek perėtas, tačiau net ir jį imant dėmesin, tuo metu (1913—1914) Lietuvoje kas keturiems gyventojams teko viena karvė (o Rusi-

(Nukelta į 4 pusl.)

menę. Dar gerokai prieš tai jis susidomėjo tautų rasine teorija. Toms problemoms studijuoti jis važinėjo į Skandinaviją ir Palestiną. Todėl jam labai rūpi, kaip mes lietuviai galvojame apie žydų problemą ir kokiais būdais esame numatę ją spresti.

Man teko pakartoti mintis pareikštas vokiečių generolui Joniškyje. Į klausimą, kaip mes lietuviai atsiukovosime žydų užimtas pozicijas ūkio srityje ir prekyboje, aš pasakiau, kad tai bus padaryta su pagalba įvairių kooperatyvų. Todėl yra įkurti Pieno centras, Maistas, Linas ir šimtai mažų vietinių kooperatyvų ir bankelių. Galop pridūriau, kad gyvenimo akiai rodo, jog mes einame sėkmingai teisingu keliu, kad už 5-10 metų tie klausimai bus sutvarkyti ir kad kitokių priemonių nėra reikalo griebtis.

Plk. L. nebuvo patenkintas mano išvedžiojimais. Gal būt, norėdamas mane apšviesti, jis teigė, kad žydų problema yra moksliskai ištirta. Tam tikslui yra įkurtas Institut fuer Rassenkunde, Frankfurt a/M. Jo yra nustatyta, kad tautos nėra lygiavertės. Aukščiausiai yra vertinamas nordikų-skandinavų kraujas, antroje vietoje — germanų, o šalia jų lietuvių-latvių gentys. Žydai yra svetimkūnis vokiečių tautoje ir Europos žemyne. Turi būti kiek galima per trumpesni laiką visomis priemonėmis pašalintas. Tarptautinė žydija yra galinga kliūtis visuotinai taikai. Vakarų Europoje ir J.A.V. žydai galingi savo finansiniu kapitalu, bet centrinėje Europoje, ypačiai Lietuvoje ir Galicijoje, jie galingi biologiniu kapitalu, kuris neša procentus didelio prieauglio pavidale. Jei Europos ir Amerikos žydynai nebus papildomi nuolatine immigracija, tai jie greitai, pvz. per 50 metų, išsigs, nes jų natūralinis prieauglis yra nepakankamas jų mirimams padengti. Todėl Fuehreris įsakė sunaikinti jįsu krašte ir kitur žydų peryklas (Jüdische Bruttsaatte ausröten).

Fuehreris pradėjo likiminę kovą. Jokių pakeitimų, kompromisų žydų problemą sprendžiant, nebus daroma. Visi, kurie aktyviai priešinsis Fuehrerio planą, bus sunaikinti drauge su žydais. Jūsų planai tai problemai spresti yra naivūs, romantiški. Jie buvo bandyti Vokietijoje ir kituose kraštuose, bet atnešdavo nereikšmingus vaisius. Taip atrodė Hitlerio žydų problemai spresti stambieji punktai. Aš, išklauses tos paskaitos, nedrąsiai pareiškiau, kad lietuvių tautoje nėra masinės neapykantos prieš žydus, ir yra sunku galvoti, kad lietuvių visuomenė tiems planams pritaris.

Vėliau mūsų kalbos nuėjo kitomis kryptimis. Visas pasikalbėjimas buvo įdomus. Iš jo prasiverždavo daug humaniškos prošvaisčių. Todėl aš niekaip negalėjau suprasti, kaip galėjo žmogui sutipti antipodika dora: taurumo prošvaisčių ir neribotos, gyvuliškumo dvelkijos, brutalumas. Visą, ką pasakė plk. Loeffler, buvo greitai pradėta vykdyti.

Žydų naikinimui Šiauliuose ir Šiaulių apskrityje prasidėjus, lietuvių visuomenė labai sunerimo. Matomai tą nuotaką pajautė ir nacių saugumo organai. Tokio visuomeniško nerimo dienomis sutikau Vilniaus gatvėje S.D. viršininką leitenantą Bucalskį. Jis mane susistabdė ir išmėtinėjančiai paklausė:

— Tai ką lietuviai nepatenkinti?

Man aišku buvo, kad jis turėjo galvoje žydų naikinimą. Tomis dienomis visa Šiaulių apskrityje buvo panikiai paveikta dėl 2,000 žydų žagareje sušaudymo, kuris buvo įvykdytas ypatingai žiauriomis formomis.

— Ponas Bucalski, manau, ir jūs sutiksate, kad nėra galima būti patenkintu, žinant ir išgyvenant, kas dedasi žagareje ir kitose vietovėse.

Mano pažintis su leit. Bucalskiu buvo oficiali, tarnybinė. Bet paprastai jis buvo man palankus. Tačiau šį kartą jis piktai mane nutraukė ir grasinaimai iššovė žodžius:

— Daktare, jei jūs panašiai kalbėsite, tai neabejotinai grūsėsite į tą pačią duobę. Ir nieks jūsų neįsgebės. Žydai patys save pasmerkė, pasakydami. Jo kraujas teesie ant mūsų ir ant mūsų vaikų. Fuehreris vykdo likiminį jų pačių padarytą prasikeikimą.

(Bus daugiau)

KUNIGAS IR VISUOMENININKAS

Tėvo J. Borevičiaus, SJ, sidabrinės sukakties proga

Montrealio Aušros Vartų parapijos klebonas, tėv. J. Borevičius, SJ, švenčia 25 metų kunigystės jubiliejų. Montrealiečiai lietuviai savo klebonui ruošia pagerbimą rugsėjo 29 d. Ta proga pora minčių apie sukaktuvininką.

Žurnalistas ir misionierius

Borevičius-Bariūnas Jonas gimė 1906 m. gruodžio mėn. 6 d. Alytuje. Mokėsi Alytaus pradžios mokykloje ir gimnazijoje. 1925 m. stojo į jėzuitus. Filosofiją baigė 1932 m. Valkenburge, Olandijoje, ir ten pat 1933 m. baigė teologiją. Socialinius mokslus dar studijavo Muensterio (Vokietijoje) ir Leuvaino (Belgijoje) universitetuose. 1932 — 1934 m. Taline, Estijoje, vadovavo savo įst. jaunimo auklėjimo institutui ir drauge mokytojų rusų gimnazijoje.

1941 — 1944 m. Šiauliuose buvo kapelionas Prekybos Institute, o nuo 1942 m. drauge buvo šv. Ignaco bažnyčios rektorius. 1945-46 m. Šveicarijoje lietuvių tremtinių k-to pirminkas, lietuvių kapelionas, Šveicarijos Caritas bendradarbis, tarptautinės tremtinių švietimo k-jos narys. 1946 m. atvykęs į JAV, lietuvių jėzuitų namų Chicagoje steigėjas, nuo 1948 m. lietuvių jėzuitų generalinis ekonomas 1952 — 1953 m. JAV studentų ateitininkų s-gos dvasios vadas ir nuo 1949 m. Chicagoje ateitininkų studentų ir senoraugų dvasios vadas. Kaip misionierius dirbo Lietuvoje nuo 1938 m., o čia, JAV, nuo 1949 metų. Estiškai 1933 m. parašė dramą Kalėdų garsai. Bendradarbiavo Rytė, XX Amžiuje, Drauge, Misijsose, Žvaigždėje, Ateityje, Laiškuose Lietuviams ir kitur.

Šiuo metu yra Montrealio (Kanadoje) Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonas ir KLB Kultūros Fondo pirmininkas.

Iškilus vienuolis

Rašančiajam šias eilutes pirmą kartą tėvą J. Borevičių teko sutikti 1948 m. Toronte, dar ką tik atvykus iš Vokietijos. Atvykęs iš JAV tėvas J. Borevičius tada šv. Jono Krikšto tytojo parapijos salėje skaitė reikšmingą paskaitą, kurioje apibūdino ir darė sugretinimus abiejų kaimyninių kraštų — JAV ir Kanados, o taip lygiai — aptarė ir tuose kraštuose gyvenančių lietuvių nuotaikas. Jubilatas tada teigė, jog ka-

nadiečiai lietuviai — esame laimingesni už JAV-bėse gyvenančiuosius savo brolius ir seseris, nes Kanadoje nesijaučia tokio tempo, o taip pat čia nesą tokie milžiniški didmiesčiai, kaip Amerikoje, kurie lietuvių širdžiai nėra artimi. Tada turėjau "afidavitą" ir į JAV, tačiau, po tos paskaitos ji gražinau į Ameriką savo geradariui.

Sukaktuvininkas tėvas J. Borevičius mane žavi savo baritoniniu balso tembru ir pamoks lais.

Kai susumuojau mintyse garbaus sukaktuvininko pasirengimą sava misijai, jo veiklą, iškalbingumą ir visą kitą, taip

Kun. Jonas Borevičius, S. J.

ir prisimena pasakojimas kai jėzuitų abatas buvęs užklaustas: "Ar tiesa, kad jėzuitai, tai intelektualiausi vienuoliai?" "Tai perdėta. Turime ir mes kopūstų galvų, bet jas laikome rūšyje. Į viršų teiškeliam vienuolius".

Mūsų aprašomasis garbus sukaktuvininkas ne iš tų, kurie rūšyje laikomi. Gyvuok, tėve, dar ilgus metus ir sulauk dar, mažų mažiausia, auksinio kunigystės jubiliejaus.

Pranys Aisėnas

Žemės ūkio darbuotojai pas šv. Tėvą

Romoje įvyko tarptautinis katalikų organizacijų susirinkimas žemės ūkio klausimams svarstyti. Susitikimo dalyviai aplankė šv. Tėvą. Kongo katalikų atstovas kongrese prezidentu ir visų susirinkusiųjų vardu pasveikino šventąjį Tėvą, išreikšdamas padėką už popiežiaus rūpestį, išreikštą enciklikoje "Mater et Magistra", viso pasaulio žemdirbiams. Popiežius savo prancūzų kalba pasakytam žodį nurodė, kad žmonių gyvenime labai svarbu protingai išnaudoti ir teisingai padalinti turimus, pagal Dievo Apvaizdos planą. Tam tikslui jau yra įsteigta didžiulė pasaulinė organizacija, kuri su pagyrimu buvo paminėta ir enciklikoje "Mater et Magistra" (čia popiežius turėjo galvoj pasaulinę Maitinimo ir Žemdirbystės organizaciją, taip vadinamą FAO). Toliau popiežius pasakė, kad katalikai turi dalyvauti tokios plotmės organizacijose: "katalikiškai samonei jokių būdu ne svetima tai, kas liečia visą žmonių, kas su jungia specialistus bendram nau dingam darbui, kaip pavyzdžiui gyvenimo lygio pakėlimo besivystančiuose, dar pagrindė žemdirbystės kraštuose", kalbėjo šv. Tėvas. Katalikai turi dalyvauti visose pasaulinio masto organizacijose ir judėjimuose, ir visur įnešti krikščioniškos dvasios.

Jei mylime, meilė uždaro mūsų širdis visiems džiaugsmams, kurių pati neduoda. — M-me Riccobini

Myk. Mel.

Alžirijos gyventojai balsuoja pirmuose rinkimuose. Jie tegali pasakyti taip ar ne, kadangi buvo tik vienas sąrašas ir laimėtoju išėjo Ben Bellos grupė.

Sovietijos gyventojų aprūpinimas sumažėjęs

(Atkelta iš 3 pusl.)
je tuo pačiu metu viena karvė teko 5.5 asmenim).

Pieno gamybos lygis Sovietuose ir Lietuvoje 1939 metais

Pagal 1939 metų surašymą, Sovietų Sąjungos tų metų ribose gyventojų buvo 170.6 milijono. O karvių buvo 27.8 milijono, arba vienos karvės pienas galėjo tekti 65 gyventojams.

Lietuvoje 1939 metais, įskaitant ir Vilniaus sritį, o taip pat ir Klaipėdos, sovietiniai statistikai skelbia buvus 3,100,000 gyventojų. O karvių tose Lietuvos ribose tada buvo 875,000, arba vienos karvės pienas galėjo atitekti 3.3 gyventojams (o Sovietuose tuo pačiu laiku vienai karvei teko pienu aprūpinti 6.5 gyventojus).

Tasai sugretinimas rodo, kad Sovietų Sąjunga, užgrobdama Lietuvą, atsinešė prastą kraitį. Jos gyventojų pieno produktais aprūpinimas beveik per pus buvo prastesnis.

Siemet dar kiek pablogėjusi padėtis

Šių metų pradžioje sovietinėje imperijoje karvių buvo 36.3 milijono, o gyventojų su viršum 220 milijonų. Tad vienos karvės pienas galėtų tekti 6.1 asme-

nims (jei jo gaminių nebūtų netrupečio išgabenama). O 1939 metais 1 karvės pienas teko nepilniems 6 asmenims.

Lietuva gyventojų pieno produktais aprūpinimo srityje su "vyresniu broliu" visiškai buvo susilyginusi 1945 metais. Tada kas šešiams Lietuvos gyventojams atiteko viena karvė. Šių metų pradžioje Lietuvoje karvių buvo 773,000. Tad vienos karvės pienas galėtų tekti 3.8 asmens, bet tik tuo atveju, jei šios gamybos netrupečio nepasisavintų Sovietų Sąjunga. Tačiau kadangi Kremlius pagrobė žymią pieno gaminių dalį, dėl to gyventojų Lietuvoje pienu ir jo gaminiams aprūpinimas yra gerokai žemesnis už gamybos lygį.

Pateiktieji sugretinimai rodo, kad Lietuvos žmonių darbštumo dėka gyventojai visą laiką reikliau buvo aprūpinami pieno gaminiais. Nepaisant kolchozinių santvarkos įvedimu sugriovimo Lietuvos žemės ūkio, mūsų žemdirbių pastangų dėka šio vieno iš pagrindinių maisto produkto pagaminama daugiau, negu jo sugebama vienam gyventojui pagaminti sovietinės imperijos mastu. Tik dėl okupanto vykdomų rekvizicijų lie-

tuvių tauta negali pilnai naudotis savo darbo vaisiais.

Pavergtoje Lietuvoje šiuo metu pieno gamyba truputį aukštesnė už 1913 metų (tada 1 karvė teko 4 asmenims, o šiais metais 3.8 asmenims), tačiau nėra pasiekusi 1939 metų lygio (1 karvės pienas 3.3 asmens). Tuo tarpu Sovietų Sąjunga ligi šiol nėra pasiekusi 1916 metų gyventojų pienu aprūpinimo lygio (1916 metais 1 karvės pienas 5.5 asmens, o nūdien vienos karvės pienas 6.1 asmens).

Baigiamoji pastaba

Sie sugretinimai gali susilaukti priekaištų, jei grindžiant teiginiu, jog pastaruoju metu gali būti laikomos pieningesnės karvės ir dėl to gyventojai gali būti geriau aprūpinami pienu. Tačiau iš sovietinės spaudos pastebima, kad ir nūdien nemaža laikoma pieningumu nepasižyminčių karvių. Ankstesniais laikais karvių laikytojai taip pat dėjo pastangų turėti galimai produktyvesnius gyvulius. Bet taip pat buvo išimčių, kaip jų nestingai ir kolchoziniame ūkyje.

Ilgą gyvenimo laidą

Sarah Goodge iš Clarion, Iowa, savo 101 gimtadienio proga, išbučiavo fotografa, šoko su kaimynais, o spaudos atstovui pasakė: Norint ilgai gyventi, reikia veržtis į priešakę, nieko nebijoti, šokti ir daug valgyti kukurūzų ir pupelių.

Susikaupimas prieš susirinkimą

Asmeniškai ruošdamasis visuotinam Bažnyčios susirinkimui, pop. Jonas XXIII nuo rugsėjo 10 iki 17 dienos atliko dvasinės pratybas arba rekolekcijas. Todėl visą šią savaitę šv. Tėvas nepriėmė jokių audiencijų. Pradedamas savo rekolekcijas, šv. Tėvas aplankė Marijos Angelų Karalienės baziliką

DAINA ELECTRONICS
(Savininkas A. Semėnas)
TV - RADIOJAI - JUOST. REKORDERIAI
STEREO FONOGRAFAI - PLOKŠTELEI
ANTENOS - BATERIJOS - LEIDUJAI
EL. VIRT. PRIETAISAI - LAIKRODŽIAI
Viskam žemiausias kainos ir garantija
3321 S. Halsted St. - CLIFFSIDE 4-5665

10%, 20%, 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir auto mobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago 42, Illinois
Tel. GA. 1-8654 ir GR. 6-4339

Romoje. Būsimąjį konsiliumą jis pavedė Angelų Karalienės globai ir skatino tikinčiuosius karštai melstis. Jonas XXIII pa brėžė, jog šiame visuotiniame susirinkime Bažnyčia duos progos pasireikšti tiesos, brolybės ir taikos lūkesčiams.

STIRBIS FUEL OILS

Aliejus virtuvei ir krosnims

"Geresnė ir pigesnė alyva"

Tel. HEMlock 4-6264

PETRAS STIRBIS

6741 So. Maplewood Ave.
Chicago 29, Ill.

TELEVIZIJAS

paprastas ir spalvotas nebrangiai
taisiai. Už patarnav. vietoje \$3.00,
už dirbtuvės darbą — \$10.00 ir da-
lysi. Pigios pakeičiamos lempos.

J. MIGLINAS

2549 W. 69th St. 17 a. PR 6-1063

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Pro-
grama Naujojo Anglijoje, iš stoties
W1YN 1360 bangos veikia aš
madienais nuo 1:00 iki 1:30 val.
po pietų. Parduodama: Vėliausių
pasaulinių žinių santrauka ir ko-
mentarai, muzika, dainos ir da-
dutės pasaka. Programą veda
Steponas J. Minkus. Biznio reika-
lais kreiptis į Baltic Florists
(Gilių bei dovangų krautuovę, 502 E.
Broadway, So. Bostono Telefonas
AN 8-0489. Ten gaunamas ir
"Draugas".

VALYMAS

KILIMAI, APMUSTI BALDAI
valomi. Sienos valomos ir
dažomos — J. Rudis

Tel. CLIFFside 4-1050

MOVING

perkraustymas
vairuotojais

A. VILIMAS

4415 S. Lituania Ave.
Tel. FRONTier 6-1887

NAMAMS PASKOLOS ŽEMIAUSIU NUOŠIMČIU

NERIBOTI FONDAI PASKIRTI NAMŲ IR G. I. (VETERANŲ) PASKOLOMS

• Paskolas duodame lengviausiomis sąlygomis. Mėnesinius mokėjimus pritaikome pagal jūsų išgalas.

• Taupykite STANDARD FEDERAL — stipriausioje Chicagos taupymo Bendrovėje, kur jūsų santaupos yra apdraustos — saugios ir neša dividendus.

Turtas \$82,000,000.00

Atsargos Fondas \$7,500,000.00

Dvi automobiliams pastatyti aikštės jūsų patogumui

Pinigai padėti prieš kiekvieną mėn. 16 dieną, neš dividendus nuo pirmos mėnesio dienos

JUSTIN MACKIEWICH Sr.
Chairman of the Board
JUSTIN MACKIEWICH Jr.
President

Naujos darbo valandos: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. Antr. ir penkt. nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Trečiadieniais nedirbama

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

4 1/2%

5%

current dividend on investment bonus
1 1/4% DIVIDENDU MOKAM PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 4 metų investavimo bonus mokame 4 1/2% dividendų kas pusmetį ir dar išmokėsime po 1/4% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE, CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: Pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9 v. r. — 4:30 p. d.
Trečiad., uždaryta; ketvirtad. 9 v. r. — 8 p. d.

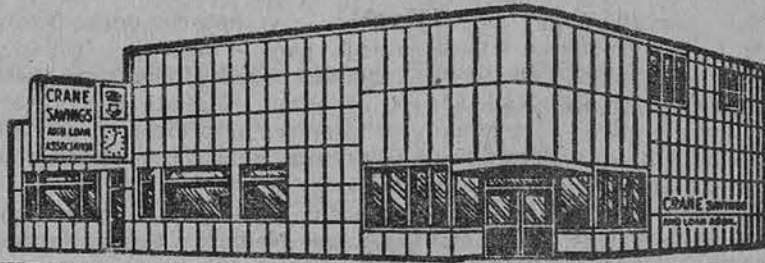
GRAŽIAUSI POEZIJOS RINKINIAI

Kazys Binkis: Lyrika, rinktinė \$2.00
Juozas Mikuckis: Lyrikos kraitis, rinktinė \$2.50
Mykolas Vaitkus: Nuošaliu taku, lyrika \$2.00
Jurgis Blekaitis: Vardai vandenims ir dienoms \$1.50

DRAUGAS

4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

KVIEČIAME APLANKYTI MŪSŲ NAUJAS PATALPAS

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LAFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas numatomas
mokėti ant investavimo sąskaitų nuo vasario mėn. 1 d., 1962 m.
PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOŠIMČIU NUO 1 D.
Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 1 r.

VALANDOS: PIRM. ir KETV. 9 v. r. iki 8 p. d.
ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 p. d.
ŠEŠTAD. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta.

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos Lietuvių dienų surengtos meno mėgėjų parodos laimėtojai gauna taures. Iš k. į d.: Algis Zaliūnas, parodos tvarkytojas ir vienas iš dalyvių, Kazys Yodelis, laimėjęs antrąją vietą, Pranas Specheris, parapijos komiteto pirm., Stasys Raubertas, laimėjęs pirmąją ir trečiąją vietą ir kun. kleb. J. A. Kučingis, parodos sumanytojas.

Californijos Lietuvių diena, įvykusi rugsėjo 9 d. Los Angeles Breakfast Club patalpose, sutraukė daugiau lietuvių, negu kuris nors kitas įvykis šiais metais. Sol. Stasio Baro dainų ir arijų klausosi: (iš k. į d.) buv. Californijos legislatoras narys, Los Angeles miesto tarybos narys Pat McGee, Californijos legislatoras narys Chet Wolfrum, California Republican Assembly vice-pirm. Leonardas Valiukas, Mrs. Chet Wolfrum, J. Jurkūnienė, žurn. Br. Raila ir kiti. ((L. Kančausko nuotr.))

Paskutinė gegužinė su profesorium Myk. Biržiška Los Angeles, Calif. Nuotraukoj iš k. deš. P. E. Jagučiauskienė, prof. M. Biržiška, A. Devenienė, p. Svedienė, p. Lukšienė, prof. V. Biržiška, Elena Svetikas ir Elena Vilimas. (Nuotr. L. Briedžio).

Los Angeles, Calif.

ISIRINKTAS TEVŲ KOMITETAS

Rugsėjo 15 d. lituanistinė šeštadieninė mokykla pradėjo naujuosius mokslo metus. Gausiam susirinkimui išrinktas naujas tėvų komitetas; pirm. J. Motiejūnas, vicepirm. dr. J. Jurkūnas, sekret. A. Kiršonis, išdin. P. But

kys ir parengimų vadovė E. Dovydaitienė. Mokyklą lanko 30 šeimų vaikai. Mokslo mokestis nustatytas 20 dol. šeimai, sumokant pusmėčiui 10 dol. iš anksto. Nutarta įsteigti šeštadienį darželį. Mokyklą globoja Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Kučingis, leisdamas naujoties parapijos mokyklos patalpas, vicepirm. dr. J. Jurkūnas, sekret. A. Kiršonis, išdin. P. But

KAS GI TAS DAVY CROCKETT?

Pionierius, politikas, karo herojus, Davy Crockett gimė 1786 m. Tennessee valstybėje. Jis buvo žmonių mylimas herojus. Jo pilnas veiklos gyvenimas buvo pagrįstas darbu ir sugebėjimu.

Šie charakterio bruožai jam laimėjo vietą kongrese 1827-35 m. ir Amerikos pionieriaus prototipo populiarumą. Tie patys bruožai po jo politinio pralaimėjimo 1835 m. nukėlė jį į Texas, kur jis mirė garsiojo Alamo miško gynyboje metu, 1836 m.

Crockett gyvenimas ir patraukli asmenybė davė bazę legendai, kuri buvo sukurta apie jį per sekusius metus po jo mirties. Ši legenda 1955 m. pavirto į tikrą pasiją ir jo garbei buvo sukurta daina "Laukinio pasienio karalius" ("King of the Wild Frontier").

Ši legenda apie Davy Crockett jį vaizduoja kaip idealią pasienio figūrą, viršmogiško sugebėjimo, jėgos, drąsos ir nepaisant visko, nekaltą.

Siaurės vakaruose medžio išdirbėjai turėjo išgalvoti milžinišką Paul Bunyan figūrą, kad duotų simbolinę išraišką tokioms sąvokoms, kaip dydis ir jėga, tinkama tai didžiulei ir beveik neapgyven-

dintai vietai. Tennessee-Kentucky apylinkėse, kurios buvo šiek tiek apgyvendintos, įvairios miško ir pasienio vertybės galėjo būti išreikštos idealizuojant realią figūrą, kaip pav. Davy Crockett.

Davy Crockett karjerai pakenkė tas, kad jis vėliau nepasirodė dideliu prezidento ir generolo Andrew Jackson garbintoju. Jis kovėsi prieš indėnus, bet kartu buvo draugiškas su chickawais, cherokėjais ir kitais. Jacksono administracijos Indėnų bilius, kuris buvo prarastas tam, kad išvartų raudonodžius ir vakarus nuo Mississippi, jį perpykdė. Opozicija šiam biliumi kainavo Davy Crockett jo poziciją kongrese 1835 m. rinkimuose.

Po politinio pralaimėjimo Davy Crockett nusprendė keliauti į Texas. 1836 m. pradžioje Meksikos armija, vadovaujama gen. Santa Anna, įžengė į Texas teritoriją, kuri legaliai priklausė Meksikai. Ten 1836 m. žuvo Davy Crockett. Jis buvo prisijungęs prie mažos vyrų grupės Alamo miške, netoli San Antonio. Kai meksikiečiai didėmis masėmis užpuolė Texas įsi-

Baltimore, Md.

BALFO SEIMUI ARTEJANT

Vietiniai Balfio veikėjai visu įkarščių jau įsitraukę į XI-tojo Balfio seimo ruošimo darbą. Seimui rengti komitetas, vadovaujamas Balfio skyriaus pirm. dr. E. Armanienės, posėdžiauja kas sekmadienis, o savaitės bėgyje palaiko kontaktus su Balfio centro valdyba bei vietinėm įstaigom. Darbo daug, rūpesčių daug, bet pasiryžimo irgi nestojo. Daug padeda ir vienas iš Balfio steigėjų adv. N. Rastenienė.

Salio seimo paruošiamojo darbo tie patys asmenys dar lanko visus baltimoriečius su aukų lapais, vykdydami metinę pinigų rinkliavą. Ją norima baigti iki seimo, kad jo metu galima būtų įteikti centrui baltimoriečių aukas. Būtų gražu, kad visi kolonijos gyventojai, suprasdami reikalo svarbą, gausiai aukotų, nes seimo šeiminkams būtų nepatogu pasirodyti su menka sumele.

Reikia pasidžiaugti, kad atsiranda idealistų, kurie nieko nesigaili kilniems Balfio tikslams. Štai baltimoriečiams gerai žinomas Jonas Lietuvninkas paaukojo Balfui 500 dol., o senas Balfio veikėjas Kostas Matuliasukas nepagalėjo 100 dol. Šios aukos bus iškilmingai įteiktos paties seimo metu.

Bet reikia pripažinti, kad yra vienas kitas, gražiai prasigyręs, bet nė mažų doleriuku nenoris prisidėti prie Balfio šalpos darbo. Sunku būtų patikėti, kad toksai asmuo sunkiau verstųsi, negu tie, kurie reikalingi Balfio šalpos. Greičiausia lietuviško so lidarumo stoka neleidžia jam sužinoti ir suprasti, kokią didelį darbą atlieka Balfas, šelpdamas į vargą patekusį tautietį. O tas tautietis kartais gali būti mano, tavo, jo ar jos brolis, sesuo, motina ar tėvas.

Baltimorės skyriaus valdyba yra pasiryžusi šiais metais nebe daryti daugiau jokių parengimų nė rinkliavų, kad kolonijos gyventojai nebūtų apsunkinti dažnomis aukomis. Dabar vykdoma pinigų rinkliava ir banketas seimo metu bus vieninteliai Baltimorės pajamų šaltiniai šiais metais Balfio šalpos darbai. Tad būkime dosnūs, aukokime ir visi atsilankykime į seimo banketą, kuris įvyks spalio 13 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Southern Hotel viešbučio salėje.

Baltimorės miestas pagerbs Balfą

Adv. T. Grajausko pastangomis ir tarpininkavimu, Baltimorės miesto burmistras Harold J. Grady, pagerbdamas įvyksiantį Balfio seimą, nutarė spalio 13 dieną paskelbti kaip Balfio dieną Baltimorės mieste. Šeši Balfio delegacija lankysis pas burmistą proklamacijos paskelbimo iškilimams. Be to burmistras pažadėjo atvykti į seimo atidarymo iškilmes ir pats asmeniškai pasveikinti seimą.

Seimo garbės globėjais sutiko būti Lietuvos atstovai Washingtono J. Kajeckas, Baltimorės lietuvių Šv. Alfonso parapijos klebonas prel. dr. L. Mendelis, adv. Nadas Rastenienė ir Baltimorės centrinio pašto viršininkas Wm. F. Laukaitis.

Šeštadienio mokykla pradėjo darbą

Baltimorės lituanistinė šeštadienio mokykla pradėjo savo tvirtinimus, Crockett kartu su kitais gynėjais kovėsi ligi pat gal, nenorėdami pasiduoti.

A. C.

mokslo metus rugsėjo 15 d. Susirinko 45 mokiniai. Į pirmą skyrių atėjo 5 vaikai.

Mokyklai ir šiemet vadovauja K. Pažemėnas, rodydamas daug idealizmo ir pasiryžimo. Dėl laiko stokos turėjo išmokyklos pasitraukti ilgus metus dirbusi mokytoja Ona Galinienė. Jos išėjimas yra didelis nuostolis mokyklai. Bet spragą užpildė nauja jėga — Ona Erinienė, kuri jau pradėjo eiti mokytojos pareigas. Tolimesnį mokytojų sąstatą sudaro tie patys pernykščiai mokytojai: Danutė Klimienė, Vėjūnė Svotelaitė, Vitalija Noreikaitė ir Birutė Dulytė.

Worcester, Mass.

Moterų sąjungos suvažiavimas

ALRKM s-gos suvažiavimas įvyksta spalio 21 d. Worcesteryje, Aušros Vartų parapijos salėje Sterling St., kur klebonauja prel. Vasys.

Suvažiavimą globoja parapijos sąjungiečių veikli kuopa, kurioje dirba žymi veikėja Milevienė, gera oratorė Sinkevičienė ir kitos už viena kitą pranašesnės veikėjos.

Kviečiame į tą jaukią Šv. Kazimiero parapijos aplinkumą atvykti visas Naujosios Anglijos sąjungietes.

Kadangi naujų narių vajus pratęstas ligi lapkričio 1 d., parašykite kuo daugiausia naujų narių, kad galėtumėm papildyti ir perviršyti mirusių skaičių.

Dabar apskričiai vadovauja veikli, energinga, sąjungos garbės narė Genovaitė Kanėb.

Tikimės, kad mus suvažiavime atliks sąjungos dvasios vadas prel. P. Juras ir apskrit. dvasios vadas Athol klebonas kun. J. Jutkevičius.

Su liūdesiu užjaučiame ponį Mack, kuri dabar guli Šv. Vincento ligoninėje. Tikiu vėl dirbs su mumis.

Suvažiavimo programa: 11 v. pamaldos, po pamaldų užkandis ir apie 1 v. prasidės posėdis. Mišparai. Po to — vakarienė. Kuopos praneš, kiek turi narių, kiek ižde pinigų, kas nuširdta per metus, kiek apdraudęs narių.

Apskr. sekretorė

Gardner, Mass.

Auksinė sukaktis

Rugsėjo 15 d. Birutė ir Pranas Neceliai atšventė 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį šauniu pokyliu jų dukters ir žento vasarnamyje. Toje šventėje dalyvavo apie 100 jų giminių bei draugų.

Neceliai užaugino 2 sūnus ir dvi dukteris — Sabulienę ir Grunskienę. Jų nuotrauka tilpo vietos anglų laikraštyje pirmam puslapyje. Jie yra darbšti pora lietuvių veikime Gardneryje, kur jie ir sulaukė tos gražios sukakties.

Rugsėjo 15 d. Lietuvių Bend-

ruomenės vasarnamyje buvo gražios, bet liūdnos išleistuvės — išlydėta į Omaha, Neb., Juozas ir Bronė Skrusdytė Bekeriai ir Violeta Bekerytė. Jie atvyko į Gardner iš Vokietijos prieš 13 metų ir visą laiką buvo aktyvūs lietuvių veikime.

Išleistuvės buvo suruoštos labai greitai, bet ir taip dalyvavo apie 75 žmonės. Rengė Mary Dagelytė Riley, Tunkūnas ir Šerkšnienė.

A. a. I. Grunskis

Rugsėjo 15 d. mirė Ignas Grunskis, sulaukęs 82 m. amžiaus. Paliko žmoną Grigaliūnaite, dvi dukteris, sūnų, 1 seserį ir du brolius ir plačią giminių, jų tarpe kunigai Jonas ir Juozas Petrauskai.

Jis buvo gimęs Papilio par., Biržų apskr., ir čia išgyveno apie 60 metų. Laidotuvės buvo labai didelės, nes velionis buvo labai draugiškas ir mokėjo su visais sugyventi. Garniškis

Elderly People

CONVALESCENTS FIND the Sun and warm Climate conducive to Excellent Health. We offer men and women 24 hours Registered Nursing Service, Special Diets — Home Style Cooking, Rates by week, month or year.

For admission or information

Write or Call

Indian River Rest & Convalescent Home

1914 — 21 St.
Vero Beach, Florida
Phone JO 2-2864

Jieškomas PETER GIRCH, 1953 metais gyvenęs adr.: 1054 West 59th St., Chicago. Jis pats ar jo paveldėtojai prašomi atsileipti arba turintieji žinių pranešti šiuo adresu: D R A U G A S, Adv. No. 5783, 4545 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.

Ask for **SUNNY BROOK** you'll like everything about it

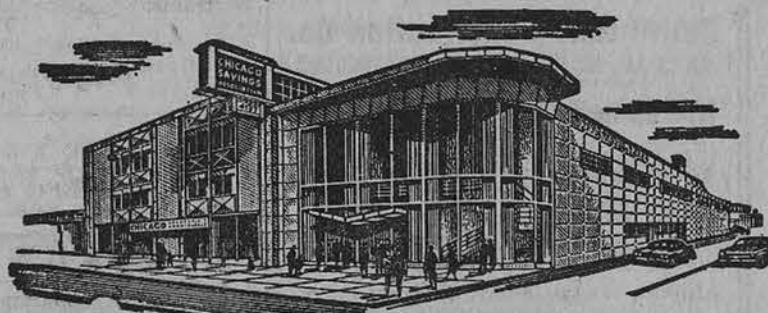
Kokia degtinė Jums patinka?

Švelni ir lengva?
PIRKITE "STRAIGHT" 0.00 4/5 qt

Švelni ir ekstra lengva?
PIRKITE "BLEND" 0.00 4/5 qt.

OLD SUNNY BROOK DIST. CO., LOUISVILLE, KY. KENTUCKY STRAIGHT BOURBON WHISKY 66 PROOF, KENTUCKY BLENDED WHISKY 66 PROOF, 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS

VALANDOS:
Pirmad. nuo 12 iki 8 popiet
Antrad. nuo 9 iki 4 popiet
Trečiad. uždaryta visą dieną
Ketvirtad. nuo 9 iki 8 popiet
Penktad. nuo 9 iki 8 popiet
Šeštad. nuo 9 iki 12:30 n. p.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 South Western Avenue. Chicago 36, Illinois GROvehill 6-7575

Chicago Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kėmais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausių ir mūsų klientų patogumui puikiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus pataravimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkėse centre.

Current Dividend up to 4 1/4%

5,000 thalidominių vaikų

Skeikatos apsaugos įstaigos pranešimu, Vakarų Vokietijoje dėl thalidomido tablečių panaudojimo neštumo metu gimė 5,000 deformuotų kūdikių. Referentas Josef Stralav paskelbė,

kad nebetenka laukti žymaus minėto skaičiaus padidėjimo.

MOVING

J. NAUJOKAITIS
Ilgu metų patyrimas ir apdraustas perkraustymas
WA. 5-9209 Chicago, Ill.

VARDINIŲ PROGA, JERONIMAS GRUTUŽAS,

likerių krautuvės ir tavernos savininkas, kviečia visus savo draugus ir pažįstamus atsilankyti šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 29 ir 30 d. d. Svečiai bus vaišinami skaniais užkandžiais. Bus ir muzika.

4893 So. Archer Avenue
Telef. LAFayette 3-3626

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuosimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

TURI DVI KRAUTUVES CHICAGOJE:

RIDGEPORTE, 3207 S. Halsted St., Victory 2-4226

Vedėjas E. RUDAITIS

FURNITURE CENTER, INC.

MARQUETTE PK., 6211 S. Western, Prospect 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 iki 9:30; kitom dienom nuo 9 iki 6 v. v. Liepos ir rugpjūčio mėn. abi krautuvės sekmadieniais uždarytos. Penktadienio vakare iki 9:30 valandos vakaro atidaryta tik 6211 South Western Ave. krautuvė

KĄ AMERIKIETIS ŽURNALISTAS MATĖ PAVERGTOJE LIETUVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

Po pietų, kur netrūko nei šampano, nei vodoros, mane nuvedė į kitą viešbučio galą, skirtą aukštesniems karininkams, ir pristatė visai galybei karininkų, uniformuotų ir civiliai apsirengusių, o taip pat ir grupei labai elegantiškų, labai sofistikuojančių ir labai gražių moterų. Dalis jų buvo taip elegantiškai apsirengusios, elegantiškesnės nesutiks nė kitose pasaulio kraštuose. Majoro angli kalba nebuvo be klaidų, bet jos užtekė gana laisvai įvairioms nuomonėms apie pasaulio padėtį išdėstyti.

Ant rytojaus 8 val. gavau žinią iš majoro, jog jis norįs mane pavežioti po miestą. Po paskubomis suvalgytų pusryčių pasileidome nauju naujitelaičiu rusišku Ziss. Pirmiausia į laikraščio redakciją. Ten žmonės skubėjo, kaip ir bet kurioje vakarų kraštų laikraščių redakcijoje, tačiau manęs nesupatindino nė su vienu lietuviu redaktoriumi ar reporteriu. Man gi paklausius, kodėl, nieko neatsakė, net neatsiprašė, o užvedė visai kitą kalbą. O tai buvo gi jau pakankamas atsakymas.

Sekantis sustojimas — tautinis teatras, statytas 1855, to teatro specialybė yra tautinė dramaturgija. Adomas Mickevičius, poetas ir dramaturgas, buvo svarbiausias teatro bendradarbis, tai vienas iš šio laikotarpio rašytojų, žinomų ir už krašto ribų. Šeši šokėjai pašoko lietuviškų liaudies šokių. Jėga ir išsisiūbavimas jų judesiuose prilygo bet kuriam šokėjui iš Balšų ar Moisejevo teatro grupės. Man nė nepaklausius, di rektorius tuoj išspyle, kad tik vienui vienas rusas tedirba teatre — tai kultūrinis patarėjas.

Po to nuvykome į universitetą, imponuojantį 32 pastatų kompleksą, įskaitant ir studentų bendrabučius. Paskaitos, kaip atrodo, vyko rusiškai, rusų kalba yra pakeitusi lietuvių, tą seniausią visoje Europoje kalbančią kalbą. Profesoriai yra rusai, kaip ir išsisiūbavimas jų judesiuose. Studijavimas universitete pagrįstas stipendijomis, o tai reiškia, kad kilmė ir politinis nusistatymas yra lygiai taip pat svarbūs, kaip ir stojamieji egzaminai. Kiek gabesniems studentams skiriamos stipendijos studijuoti Leningrado, Kijevo ar Maskvos universitetuose.

Atėjo jau ir vakaras. Aš padėkojau savo vadovui. Jis parvėžė mane atgal į viešbutį. Ant rytojaus išėjau pats į miestą (nenorėjau pasinaudoti nei majoro automobiliu, nei savuoju Volkswagen) mėginti sutikti vieną kitą lietuvių, kurs norėtų pasidalyti su manimi mintimis rusui kartu nebūnant. Nepaėjau nė 25 minutės, ir staiga vėl pristatė man majoras ir pasiūlė parodyti man miesto paminklus, kurie parodytu tamprų ryši tarp pagrobėjų ir pagrobėjų. Tą pačią dieną paprasčiau leidimo (ma

joras man čia padėjo) savo automobiliu išvykti už miesto ribų. Sekančią dieną aš sustojau Trakuose... Bevažiudamas pastebėjau daug laukinių žvėrių, daugiausia lapų, bet taip pat ir šernų bei stirnų. Gyventojai verčiasi augindami miežius, avižas ir bulves, tačiau svarbiausias pramonės gaminy yra medžio dirbiniai. Didžioji jų prekybos dalis išvežama į Rusiją. Idemiausia, ką aš tą dieną pastebėjau buvo tas faktas, kad ir provincijoje aš sutikau daugiau rusų, negu lietuvių.

*

Sekantis mano aplankytas miestas buvo Klaipėda... Tame uoste, pramonės centre, savam džiaugsmui, aš pastebėjau didelį skaičių lietuvių, dirbančių tekstilės, metalo ir maisto produktų pramonėse. Vincas Kelkis, 27 metų metalo darbininkas ir lietuvių komunistų partijos narys, atrodė rusų labai vertinamas žmogus, nes jis iš paprasto darbininko pasidarė savo skyriaus vedėju. Sprendžiant iš to, ką mano palydovas ir vertėjas (ši kartą jau nebe majoras, o susisiekimo ministerijos tarnautojas) man sakė, jaunaisiais Kelkis rasių klausime buvo vienas iš labiausiai suklaidintų individų, kokį man tik teko sutikti. Jis labai nustebo, kad aš, amerikietis, nepažinau nė vieno negro, kuris būtų buvęs nulinčiuotas ir kad aš galėjau pasilaikyti pasą ir likti krašto piliečiu apsilankęs Rusijoje.

Kai aš mėginu kai kurias jo klaidas atitaisyti, man atrodė, kad vertėjas klaidingai pterieikė mano pažiūras. Kelkis šypsodamasis padavė man ranką, kai aš pasakiau, kad daugybė negro laisvų ir nė kieno netrukdomi važinėja po užsienį ir kad daugelis iš jų aukštas vietas užima kituose kraštuose.

Klaipėda yra didelis uostas... Šiandien Klaipėda yra rusų vitrina, atstovaujanti tamprų ryši ir draugystę tarp pagrobėjų ir pagrobėjų. Ekonominis klimatas čia yra daug palankesnis, negu sostinėje. Drabužiai ir namų apyvokos daiktai yra labai brangūs, tačiau maisto kainos čia daug žmoniškesnės, negu kaimyniniuose kraštuose ar pačioje Rusijoje.

Vykstant į Estiją man buvo nurodytas kitas, ilgesnis aplinkinis kelias palei Kretingą. Pasakui aš iš privačių salinių sužinojau, kad šioje srityje yra įrengtos sovietų raketinės bazės Baltijos pajūryje.

O štai mano pastebėjimų ir išspūdžių susumavimas: kol Rusija bus komunistinė ir tokia pa jėga bei galinga, kaip šiandien, pasaulis prieš savo valią, turės pripažinti, kad, be mažiausio abejojimo, Rusijai Lietuva yra tokia pat rusiška, kaip ir Volgos upė.

Viską daro meilė ir gyvenimo džiaugsmas, kuris iš jos ateina. Mylelė kiekvieną vabalą bei žiedą ir būsi laimingas, neuztroksi dienų dulkėse ir neprigirsi liūdesy.

A. Barchas

Prie P. N. Imber namų, Sharpsville, Ind., išaugo 17 pėdų aukščio kukurūzai.

TIKRAS AR NETIKRAS REVOLVERIS

Leit. Emil Smicklas turėjo prieš save pasidėjęs keturis revolverius ir pasakė aplink stovintiems: "Tarp šių keturių revolverių vienas yra tik žaishlas. Išrinkite, kuris iš jų būtų". Iš susirinkusiųjų niekas negalėjo atskirti. Vadinamieji žaishlai kar tais yra visiškai panašūs į tikrus revolverius. Leitenantas pasakė, kad iš aplipšimuoze var tojamų revolverių nuo 5 iki 10 proc. yra žaishlainiai, bet kaip gali atskirti aplipšiamasis, kai jie yra tokie panašūs. Gi niekas nenori rizikuoti savo gyvybe ir priešintis, nežinodamas, kad tai yra tik vaikų šautuvėlis...

**Gražių vizitinių kortelių
reikia**
DRAUGAS
nausidina tokius dalykėlius
gražiai, greitai prieinama kaina
DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO 29, ILLINOIS
Skambinkit LUdow 5-9500

**BAŽNYTINIŲ PAMALDŲ
VADOVELIS**
*

yra gaunamas Drauge. Jame yra visos reikalingos maldos ir giesmės bei liturginiai nurodymai. Išleido Kunigij Vienybė. 2 pataisyta laida. Kaina \$3.50. Užsakyti eistai DRAUGAS 4545 W 63rd St., Chicago 29, Ill.

POPULAR LITHUANIAN RECIPIES \$2.00
Redagavo J. Daužvardienė
LITHUANIA (Paveiksluose) \$6.00
Fotografavo V. Augustinas
LITHUANIA THROUGH THE AGES \$3.50
Parašė Dr. A. Šapoka
THE STORY OF ART AND JUOZAS PAUTIENTIUS, \$5.00
Parašė Ig. Šapoka
LITHUANIAN SELF- TAUGHT \$1.25
Išleido Marlborough
Užsakyms su pinigais prašome siųsti

"DRAUGAS"
4545 W. 63rd Street
Chicago 29, Ill.

CONTRACTORS

Statome gyvenamus namus ir kitokius biznio pastatus

Petruskas Construction Co.
2523 W. 69th St. PR 8-3792

NAMŲ TAISYMO KONTRAKTORIUS

Alumini. langai, durys ir langų stogai įdėdami papigintomis kainomis.
JUOZAS VENKAUSKAS
5532 So. Hermitage Avenue
Tel. HE 4-0626, po 6 val. vakaro

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKO CENTRE

2 butų 7 metų mūras arti parko, dideli modernūs kamb., alum. langai, garažas, \$41,000.
3 butų mūras arti Marla High, naujas gazu šildymas, garažas, \$34,500.
Pajamų bungalov. 2 atskiri butai po 4 kamb., naujas šildymas, arti parko, mokykla, \$19,500.
Arti mūsų 4 kamb., 9 metų mūras, aukštas stogas, garažas, \$18,800.
Moderni rezidencija 7 kamb., ant 55 pėdų loto prieš parką — tinka žmogui, kurs matė ir lygino gerus namus, \$35,800.
Naujas gražus biznio mūras — 11-kerio prekyba, taverna ir didelis lūxus butas, kaina numušta, matysite patys.
Apkaltas medinis 5 kamb., naujas šildymas gazu, garaž., prašo \$14,000.
Ant kampo 2 butų mūras, ir dar 3 kamb., sausas rūsy, atskiri gazu šild. mūro garažas, \$27,700.
Didelis 6 kamb. mūras, garažas, alyva šild., tvirtas namas, gera vieta, \$19,950.
Savininkas lietuvis parduos pigiai 15 metų maisto prekybą, 2 aukštų

K. VALDIS REAL ESTATE
2815 W. 71st St. Tel. RE 7-7200 arba RE 7-8534

6 kamb. mūras, puikiai įrengtas rūsys, nauja elektra, 2 a. garažas, daugiab. TIK \$16,900.
2 po 4 kamb., beveik naujas, 30 p. sklypas. Atskiri šildymai gazu. Apsaugotas nuo potvynio rūsy. Alum. langai, 2 a. garažas. M. parke, \$37,400.
Gražus 4 kamb. med. Galima įrengti 2 k. viršuje. Apsaugotas nuo potvynio rūsy. Puiki vieta M. parke. \$16,800.
Daigiamas statyti. Liukšus 6 ir 3 kamb. viename aukšte, dvim. šelmom namas — rezidencija. Pora bloku į pietus nuo M. parke. Pamatykite, sužavės jus.
Mūras. Pilna apsauga nuo potvynio. Platus sklypas, alum. langai, 2 a. garažas. Arti Marla High. \$21,900.
Prieš M. parką beveik naujas 5 kamb. "expandable", 2 a. garažas. TIK \$22,500.
9 visai nauji mūr. modernūs namai, 2 ir 4 mieg. Nuo \$17,000 iki \$22,500.
1 1/2 a. mūr. 5 ir 4 kamb. Naujas karšto vand. šildymas, \$23,900.
8 metų mūras, 4 mieg., 2 pilnos vonios, gazu šildymas, 2 auto. garažas, šoninis įvažiavimas. TIK \$23,000.
7 kamb. mūr. Moderni virtuvė, kilimai, karšto vand. šildymas gazu, 2 auto. garažas, M. parke, \$18,500.
5 ir 6 kamb. Naujas šildymas gazu. Modernios virtuvės, kilimai, abiejuose butuose, 2 a. garažas. M. parke. TIK \$26,900.
3 butų mūras. Šildymas gazu, plytelės, vonios, garažas \$27,500.
Grazių mūr. rezidencija, 3 mieg., kilimai, šildymas gazu, įrengtas rūsy, alum. langai, garažas, platus sklypas. \$21,600.
Turime daug apartamentinių namų, senesnių ir naujų. Pora iš jų geri pirkiniai. Pasitarkite.

NERIS REAL ESTATE
6924 S. Western Avenue Telef. 471-0321

3-4 gražus mūr. Brighton Parke. Centr. gild. 2 maš. gar. 30 p. sklypas. \$21,900.
3-6 labai gerai užtikinti mūras. Aušros Vartų parap., gazu šild. gar. \$19,000.
2-6, 1-4 Brighton Park, centr. šild. 30 pėdų skl. garažas, \$26,500.
REAL ESTATE. NOTARY PUBLIC
ŠIMKUS
4259 So. Maplewood Ave.
Telef. CL 4-7450 arba YA 7-2046

LEMONTAS KVIEČIA JUS
Nauji įvairaus dydžio mūriniai namai prie bažnyčios, vaikų darželio ir gimnazijos. Visi miesto patogumai. Eilė senesnių namų mieste ir priemiestuose, azuolais apaugusi. Pasirinkimas komercinių, apartamentinių ir rezidencinių sklypų. Saugum investavimui farmos, žemės sklypai su medžiais. Patogus susisiekimas.
Dr. J. BRIEDIS—REAL ESTATE
110 — 127 St., Lemont, Ill.
(1-as ūkis į vak. nuo State g-vės)
CL 7-7388

HELP WANTED — MOTERYS
LABORATORY TECHNICIAN
Experienced
75-bed General Hospital with 62-bed expansion in near future. College town of 12,500. Hospital service area pop. of 25,000. Midway between Chicago and Detroit, on Rte. 1-94. Salary open. Excellent Fringe Benefits. Write:
Mrs. R. D. Globensky,
Sheldon Memorial Hospital
Albion, Michigan
Reikalinga moteris lengvam namų ruošos darbu ir prižiūrėti vaiką. Gyventi vietoj. Atskiras kamb. ir vonia. Šiaur. Chicagos priemiestis. Rašykite: DRAUGAS, adv. 5802, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems pasiskaityti.
Platinkite "Draugą"

HELP WANTED — VYRAI
Reikalingas Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656
ISNUOMOJAMA — FOR RENT
16 BUTŲ — GELTONŲ PLYTŲ 1534-36-38 N. CLAREMONT AVE.
7 po 4 kamb. ir 9 po 3 1/2 kamb. Visi su vonia ir miegamuoju. Butai nepakeisti. Puikiam stovy. Dienomis skambinti VI 2-4406; vakarais ir sekmadi. EV 4-7138.
HELP WANTED — VYRAI
Reikalingas Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656
ISNUOMOJAMA — FOR RENT
4 ir 3 kamb. butai išnuom. spalio mėn. ant 37-tos ir Wallace. Naujai atremontuoti, su baldais ar be. Galima apžiūrėti paskambinus FR 6-5823 ar KE 2-6501.
PROGOS-OPPORTUNITIES
Parduodama taverna ir restoran fabrikų rajone. Sekmadieniais uždara. LU 1-1026.

HELP WANTED — VYRAI
Reikalingas Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656
ISNUOMOJAMA — FOR RENT
4 ir 3 kamb. butai išnuom. spalio mėn. ant 37-tos ir Wallace. Naujai atremontuoti, su baldais ar be. Galima apžiūrėti paskambinus FR 6-5823 ar KE 2-6501.
PROGOS-OPPORTUNITIES
Parduodama taverna ir restoran fabrikų rajone. Sekmadieniais uždara. LU 1-1026.

HELP WANTED — VYRAI
Reikalingas Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656
ISNUOMOJAMA — FOR RENT
4 ir 3 kamb. butai išnuom. spalio mėn. ant 37-tos ir Wallace. Naujai atremontuoti, su baldais ar be. Galima apžiūrėti paskambinus FR 6-5823 ar KE 2-6501.
PROGOS-OPPORTUNITIES
Parduodama taverna ir restoran fabrikų rajone. Sekmadieniais uždara. LU 1-1026.

HELP WANTED — VYRAI
Reikalingas Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656
ISNUOMOJAMA — FOR RENT
4 ir 3 kamb. butai išnuom. spalio mėn. ant 37-tos ir Wallace. Naujai atremontuoti, su baldais ar be. Galima apžiūrėti paskambinus FR 6-5823 ar KE 2-6501.
PROGOS-OPPORTUNITIES
Parduodama taverna ir restoran fabrikų rajone. Sekmadieniais uždara. LU 1-1026.

HELP WANTED — VYRAI
Reikalingas Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656
ISNUOMOJAMA — FOR RENT
4 ir 3 kamb. butai išnuom. spalio mėn. ant 37-tos ir Wallace. Naujai atremontuoti, su baldais ar be. Galima apžiūrėti paskambinus FR 6-5823 ar KE 2-6501.
PROGOS-OPPORTUNITIES
Parduodama taverna ir restoran fabrikų rajone. Sekmadieniais uždara. LU 1-1026.

HELP WANTED — VYRAI
Reikalingas Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656
ISNUOMOJAMA — FOR RENT
4 ir 3 kamb. butai išnuom. spalio mėn. ant 37-tos ir Wallace. Naujai atremontuoti, su baldais ar be. Galima apžiūrėti paskambinus FR 6-5823 ar KE 2-6501.
PROGOS-OPPORTUNITIES
Parduodama taverna ir restoran fabrikų rajone. Sekmadieniais uždara. LU 1-1026.

HELP WANTED — VYRAI
Reikalingas Duonos Kepėjas
Skambinkit — LA 3-1510 arba FR 6-0656
ISNUOMOJAMA — FOR RENT
4 ir 3 kamb. butai išnuom. spalio mėn. ant 37-tos ir Wallace. Naujai atremontuoti, su baldais ar be. Galima apžiūrėti paskambinus FR 6-5823 ar KE 2-6501.
PROGOS-OPPORTUNITIES
Parduodama taverna ir restoran fabrikų rajone. Sekmadieniais uždara. LU 1-1026.

REAL ESTATE

Mūrinis 7 metų, 3 mieg., kilimai, garažas, Bargasas už \$20,900.
Mūrinis 1 1/2 a., 5 ir 4 viršų su dvim. įėjimais. M. p. TIK \$21,900.
Medinis 4 kamb., rūsy rad. šildymas gazu. M. p. \$10,400.
Mūrinis 5 kamb., garažas, naujas šildymas, 59-ia ir Mozart. \$16,800.
Mūrinis 3 butai, šalia mėsų įstat. gos. Naujas šildymas, \$30,900.
Mūrinis 2x4, garažas, 30 p. lotas. M. p. TIK \$20,000.
Mūrinis naujas butas ir pilnai įrengtas grožio salonas, \$34,500.
Mūrinis 2x5, garažas, 69 ir Taiman, skubiai už \$27,900.

KAIRYS REALTY, 2501 W. 69th St., NE 6-5151

2-ju aukštų mūr. 5 ir 6 kamb. modern. virtuvės, atskiros gazu šildymo sistemos. Garažas. Arti 57-os ir Campbell \$27,500.
2-ju aukštų mūr. 6 ir 6 kamb. Alyva šild. Arti 62-os ir Washtenaw. \$26,800.
2-ju aukštų mūr. su moder. "face stone" prekiu, 4 ir 4 kamb., gazu šildymas. Garažas. Arti 53-dios ir Washtenaw. \$17,900.
3-ju butų, 6 metų mūr. 2 1/2 vonios, 2x5, garažas, 15-19, Marquette parke. Skambinti ponai Oigai. \$41,750.
4 butų mūriniai Marquette Parko apyl. Pasirinkimas iš 8 namų. Kaldos nuo \$49,500.
1 1/2 aukšto mūr. 6 ir 4 kamb. Platus sklypas. Gazu šildymas. Spalvoti vonios įrengimai. Arti 71-os ir Washtenaw. \$23,900.
2856 S. Homan Ave. \$22,500. 2 mal. 2x4-ju aukštų mūrinis, 4 ir 5 kamb., 2x4-ju 5 kamb. mūrinis. Gazu šildymai. Garažas. Aukštos pajamos. Reikia pamatyti, įvertinti.
3 but. mūrin. 4—5-3, nauj. atrem., atskira gazu šiluma, garaž., arti 87 ir Campbell. Nužem. kaina. \$24,900.

Draudimo Agentūra Patarnauja Visais Draudimo Reikalais
J. BACEVICIUS
BELL-VARPAS
REAL ESTATE - INSURANCE - NOTARY PUBLIC
VAL.: kasdien 9 v. r. iki 9 v. v., šeštad. ir sekm. 9 v. r. iki 5 v. p.p.
6455 So. Kedzie Avenue. Tel. PProspect 8-2233

Mūr. 4 kamb., 30 p. sklypas, Gage Parke, \$11,000.
Mūr. 2 po 6, geras, Brighton Parke, \$17,000.
Mūr. 2 po 4, Brighton Pke. \$17,000.
Mūr. 3 metų, 2 po 5 1/2 kamb. Marquette Parke.
Mūr. 5 ir 6 kamb. Brighton Parke, \$22,500.
CIGERO—BERWYN
2-ju butų namas — 4 ir 4 švie. sūs kamb., 45 p. sklypas. Pilna kaina tik \$9,500.
Parkholme mūrinis 2 butų: 2 po 6-8is kamb., mūrinis garažas. Virtas mūrinis gerai prižiūrėtas. 3 butų ir 5 kamb. (3 miegamieji). Pilnas sklypas, 2 aut. garas.

ŠIMAITIS REALTY, INSURANCE
2737 West 43rd Street
Tel. OLliffsde 4-2390
4936 W. 15th St., Cicero
Tel. OL 6-2233; OL 2-8907

Pajamų nuosavybė, jaunas sodas, rami, graži vieta, senatvė vertia parduoti, įmokėti tik \$500. Savininkas duos morkiudų 5%.
5 akrai bet kokiam bizniui, visi patogumai, reikia pamatyti, pigiai.
6 kamb. mūrinis resid., šildymas gazu, \$1,500 įmokėti, už \$16,500.
7 metų namas, garažas, sodas, 2 akrų azuolyno, savininkas Floridai.
P. ABROMAITIS REALTY, 1005 Porter St., Lemont, Ill., CL 7-4675

Marq. P. 1 1/2 mūr. 6-4k., gar. \$22,900.
Mūr. 2x4, gazu, šil., gar. — \$17,900.
Pigiai, nes sav. išvyksta.
Turime gerų bargenų, patikrinkite.
BUDRECKAS
2742 W. 43rd Str. LA 3-3884
Gage Parke, arti Jaunimo Centro, parko, mokyklų ir bažnyčių už geriausią pasiūlymą turi būt parduotas 7 kamb. mūr. rezidencija. Didelis sklypas. Ideali nuosavybė šeimai su vaikais.
A. Norkus Real Estate
2405 W. 51st St. WA 5-5030

CONTRACTORS
KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.
STATOME ĮVARIUS REZIDENCINIUS MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.
ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ
REPUBLIC 7-8949
2301 W. 69th St., Chicago

A. ABALL ROOFING
Isteigta prieš 48 metus
Gutters, Downspouts, Stogai, Dūmtraukiai, Patisosai, Išsamiu būdu ba dedame naujus. Stogai atnaujina- ml (re-coated) su fiber-asphaltu, 5 m. garantija. Dedame naujas "cop- per-alized" rinas — "gutters", nekad nereikia daryti. Kaina ta pati kaip ir "galvanized". Dažymas iš lauko, "Tuckpointing". Pilnai apsidraudę. Nemokamai apskaičiuojame; žemiau- sios kainos. Darbas garantuotas. At- daria dieną ir naktį bei sekmadi- niais.
LA 1-6047, RO 2-8778

HEATING CONTRACTORS
Statome šiltu oru pučiamus pe- čius, vandens boilerius ir oro vėsiuvus.
Vieninteliai iš lietuvių tur- me miesto leidimą dirbti nau- juose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL
2431 So. Kedzie Avenue
Chicago 23, Illinois
Oriso tel. 277-1442
Juozas Zemaitis OL 6-0412
Victor Skade ST 8-9272

VACYS CONSTRUCTION CO.
REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI
2501 West 69 Street
HE 4-7482 436-5153

"NIDA" BUILDERS, INC.
STATOME NAUJUS NAMUS, VASAIVIRBES, GARAZUS IR ATLIEKAME VISUS NAUJŲ PATAISYMUS PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ
ST 3-0703 CL 7-2094 Chicago, Ill.

MASTER DECORATING
DAŽYMAS — DEKORAVIMAS (VIDUJE IR IŠ LAUKO). KILUJUJAME SIENINI POPIERIŲ.
Skambinti Aigmantul Dikintul GA 5-5867

Remkite "Draugą"
Pirkite JAV Apsaugos Bonus!

KNYGOS JŲSŲ BIBLIOTEKAI

Balys Sruoga: Dievų miškas, atsiminimų knyga, vienas šturpiau- sių dokumentų, parodantis, kas yra laisvė ir kas ateina su pa- vergimu. Kieti viršeliai, 480 psl. \$5.00
Jurgis Savickis: Žemė dega, rašytojo ir diplomato atsiminimai iš 1939—1945 m., kruviniausio ir tragiškiausio mūsų tėvynės ir Europos istorijoje. Apie 870 psl. dviejuose tomuose po \$4.50
Jonas Aistis: Apie laiką ir žmones, literatūriniai atsiminimai apie laisvę kylantį Kauną ir jo kultūrinį kilimą. \$2.50
Užsakyms ir pinigais siųskite:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street, Chicago 29, Illinois

Paluomenės bažnyčia — iš B. Kvickio spausdinamos knygos.

ŽMOGUS, KURIS TEBEKLAIDŽIOJA PO LIETUVĄ

Tokios knygos seniai mums reikėjo

Už langų ruduo ir ilgėjantys vakarai. Tai tais laikais, kada žmogus ypatingai pasilgsta knyga. Aš gi esu laimingas, kad man visada atvira yra Br. Kvickio didžiulė lituanistinė biblioteka. Kokios knygos tik pririki, Br. Kvickys visada paskolina. Pas Br. Kvickį nemačiau kitų didžiųjų turtų, bet biblioteka patraukianti ne tik dėmesi, bet ir sukelianti pavydą.

Aną vakarą, nuvykęs pas Br. Kvickį ieškoti knygų, radau jį labai užsiėmusį. Tik ką gavęs iš Liet. Enciklopedijos spaustuvės Bostone jo spausdinamos knygos "Mūsų Lietuva" pirmuosius 30 korektūrinių lankų. Dar visomis jėgomis įsikinkęs į korektūrų taisymą. "Mūsų Lietuva" turi pasirodyti dar šiais metais.

Apie tą didžiulę knygą, kuri skaitytojus nuves į Lietuvą, spaudoje jau buvo nemažai rašyta, buvo renkami prenumeratoriai, prašoma iš žmonių medžiagos, papildymų apie įvairias Lietuvos vietas. Spauda, kaip septintoji pasaulio galybė, šios knygos atžvilgiu daug padėjo. Atsiliepiu nemažai prenumeratorių, kurie įgalino knygos leidimą. J. Kapocių pradėti knygos spausdinimo darbai, iš žmonių buvo gauta glėbiai iliustracinės ir informacinės medžiagos.

"Mūsų Lietuvos" I-mąjį tomą, kuris jau yra renkamas, su darys 800 psl. ir jame tilps apie 700 nuotraukų bei 30 įvairių žemėlapių. Čia duodamos istorinės, geografinės ir kraštotyros žinios apie Lietuvą ir aprašoma Vilniaus sritis: Vilniaus miestas, priemiesčiai, Vilniaus, Vileikos, Molodečno, Ašmenos, Valažino, Lydos, Ščiutino, Gardino, Alytaus ir Trakų apskritys. Po to prasideda rytų Aukštaitija: Zarasų, Breslaujos, Švenčionių ir kiti apskritys. Taip pat į šį tomą įeina lietuvių kultūros paminklai ir gyvenvietės Gudijoje.

Dar kartą tenka pabrėžti, kad aukščiau minima medžiaga aprašoma 800 psl. ir ji iliustruojama 700 nuotraukų. Tai kažkas tikrai didingo ir nepaprasto, tiek medžiagos tegalėjo surasti tik tas žmogus, kuris ir šiandieną tebeklaidžioja po Lietuvą.

Kad "Mūsų Lietuvos" autorius Br. Kvickys tebeklaidžioja po Lietuvą, pamatau kiekvieną kartą įžengęs į jo namus. Ten visada rasi paskutinę lietuvišką literatūrą, išleistą Išeivijoje ir okupu. Lietuvoje, knygas liečiančias Lietuvą visomis kalbomis, ten nuotraukos iš Lietuvos, begalės laiškų iš įvairių žmonių. "Mūsų Lietuvą" yra peržiūrėję ir papildę tokie autoritetai, kaip prof. St. Kolupaila, prof. Z. Ivinskis, A. Ružanco-

va, kaip nostalgija persisunkusi daina, bylojanti ir dabartinę Lietuvos būitį.

Idomu, kad anų 1863 metų lietuvių tremtinių vaikų pėdsakus prie Volgos 1947 m. aptiko tarybiniai žurnalistai, radę ten išties lietuvišką kaimą, lietuviškai tebekalbanti.

Tai tik vienas pavyzdys iš šios įdomios knygos. O tokiais pavyzdžiais, istorinėmis žiniomis, padavimais ar legendomis apipinta kiekviena knygoje aprašoma Lietuvos vietovė.

Vienas iš tų asmenų, kuris "Mūsų Lietuvos" rankraščius perskaitė, yra Romoje gyvenęs istorikas kun. dr. R. Krasauskas. Štai ką jis apie "Mūsų Lietuvą" rašo:

"Tai bus tikrai veikalas, kokio mes seniai buvome reikalingi. Tai bus didis ir garbingas paminklas mūsų tėvynei. Skaičiau ir stebėjau, kad galėjęt surinkti tiek brangios medžiagos, kuri bus išsaugota kartų kartoms..."

Dar ir nuo savęs norisi pridurti, kad tokį darbą galėjo padaryti tik tas žmogus, kuris ir iki šiol tebeklaidžioja po Lietuvą.

Jei padoresnio automobilio kainą siekia 3,000 dol., tai šios knygos trys tomai, kurie nuves skaitytoją į kiekvieną, kad ir mažiausią Lietuvos vietovę, iš anksto užsisakius tekainuos 30 dolerių.

Al. Dr.

Liūdinčią p. Geštautų šeimą dėl jų dukrelės
A. + A.

SALVINIJOS tragiškos mirties, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

M. ir A. MATUZAI

A. + A.

Inž. PIJUI ŽIŪRIUI

Pas. Liet. Inž. ir Arch. Sąjungos Centro Valdybos nariui mirus, nuoširdžiai užjaučiant reikiama giminėms ir artimiesiems ir kartu liūdi

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga

Tragiškai žuvus

A. + A.

SALVINIJAI GEŠTAUTAITEI, jos tėveliams Stasiui ir Kazimierai Geštautams ir jų šeimai reiškiamė giliausią užuojautą.

Kupsčių šeima

HELEN MOZERIS

(SABALAUŠKAITE)

Gyveno Westchester, Illinois

Anksčiau daugelį metų gyveno Cicero, Illinois

Mirė rugsėjo 23 d., 1962, 10 val. ryto, sulaukus pusės amž. Gimė Lietuvoje; kilo iš Kelmės. Amerikoje išgyveno 50 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Vincent, duklė Stella Pilks, žentas John, anūkė Janet Szpara, jos vyras Paul; duklė Helen Bagwell, žentas Edward, anūkas Edward, Jr., brolis Antanas Olbikas ir šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko sesuo Domicelė.

Priklausė Visų Svėntų Draugijai. Kūnas pašarvotas A. Petkaus ir Sūnaus koplyčioje, 1410 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 27 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Antano parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, dukterys, žentai ir anūkai

Laidotuvių direktorius A. Petkus ir Sūnus. Tel. TO 3-2108

Pasisekimas nesugadino kuklumo

25 m. Amerikos rašytoja Pamela Moor JAV-se pagarsėjo nemažiau, kaip Francoise Sagan Prancūzijoje. Pamela savo "Šokoladą pusryčiams" parašė būdama 17 metų mergaitė. Šios knygos išėjo per milijoną egzempliorių.

Ir pastaroji jos knyga "Suzy Coeur ištrėmimas" turi nemažesnį pasisekimą kaip pirmasis jos kūrinys. Pamela yra ištėkėjusi už jauno advokato Adam Konareckį gyvena kukliai, visai nepanašiai į Fr. Sagan gyvenimo stilių. Prieš kelis metus Pa-

mela buvo nuvykusi į Paryžių ir norėjo aplankyti ir užmegzti kontaktą su Fr. Sagan, bet ši pastaroji priėmė ją nepaprastai šaltai, tad tuo pažintis ir pasibaigė.

Fr. Sagan sėkmingai pradėjo jaunystėje rašytojos karjerą, uždirbo daug, ir gyvena triukšmingai, ekstravagantiškai, kaip kino žvaigždė.

J. Gs.

Iš tikrųjų mylime tada, kai nežinome ir neturime drąsos pasakyti, kad jaučiame savyje meilę; kada suprantame mylimosios moters mintis jos besiklausydami, net jai nepažvelgę į akis; tai yra meilė ir dėl tokios meilės mirštama. — Gons. Dias

Didelio skausmo prislėgtą

p. GEŠTAUTŲ ŠEIMĄ, netekus brangios dukrelės

A. + A. SALVINIJOS, nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu.

Sabina Barzdaitė

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad š. m. rugsėjo 21 d., 7 val. ryto Clevelande mirė mūsų mylimas vyras ir tėvas, muzikas-kompozitorius

A. + A.

STASYS NAVICKAS,

sulaukęs 73 metų amžiaus.

Giliai nuliūdus žmona, duklė su vyru ir sūnus

Tragiškai žuvus

A. + A.

SALVINIJAI GEŠTAUTAITEI, liūdinčią šeimą: tėvelius, seseris ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Kernavės Skaucių Tuntas

A. + A.

JUOZAPAS SADAUSKIS

Gyveno 8536 S. Wodlawn Ave.

Mirė rugsėjo 22 d., 1962, 9:20 val. vak., sulaukęs pusės amž. Gimė Lietuvoje. Kilo iš Kauno apskr. Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukterys: Helen Bigel, žentas Charles; ir Bernice Riley, žentas Charles; 3 anūkai, 6 proanūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Kestučio Paašpos Klubui.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 South Halsted St., Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 26 d., iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Sv. Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterys, žentai, anūkai ir proanūkai

Laidotuvių direktorius P. J. Ridikas. Tel. YArds 7-1911

A. + A.

ANTHONY P. PAULSON, Jr.

Gyveno 2614 W. 59 Str.

Mirė rugsėjo 22 d., 1962, 7 val. vakare sulaukęs 20 m. amžiaus. Gimė Chicagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime motina Ona (mergautinės Paspargelytė), tėvas Antanas P., sr., sesuo Ann, brolis John, teta Petronėlė Mozgeris ir jos vaikai — Adela Uznys ir jos vyras Vito su šeima, Ernīs Mozgeris ir jo žmona Helen, Jana Ridgeway ir jos vyras Edward su šeima, teta Marijona Balakevičienė ir jos vyras Konstantinas ir jų vaikai, krikšto tėvas Bernard, krikšto motina, seselė M. Konstancija (sesuo kazimierietė), seselė M. Eucharistina (sesuo kazimierietė), ir Lillian Balakevičiūtė, teta Kotryna Kamarauskienė ir jos vaikai: kun. Vincentas, Patricia ir seselė M. Patrice (seselė kazimierietė), kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Kūnas pašarvotas Mazeikos-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugsėjo 26 d., iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Sv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Motina, tėvas, sesuo, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius Mazeiko-Evans. Tel. RE 7-8600

DRAUGAS, antradienis, 1962 m. rugsėjo mėn. 25

7

A. + A.

SALVINIJAI GEŠTAUTAITEI tragiškai žuvus, jos tėveliams Stasiui ir Kazimierai Geštautams ir šeimai reiškiamė giliają užuojautą ir kartu liūdime.

Juknelių šeima

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON

SAVININKO

SAINT CASIMIR MONUMENT CO

3914 West 111th Street

Didžiausias Paminklams Planų

Pasirinkimas Visame Mieste

Telef. — CEdercrest 3-6335

Vienas blokas nuo kapinių

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINYČIA

Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių

ir kitų papuošimų

2443 WEST 63rd STREET

Telef. PR 8-0833

PR 8-0834

J. F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS

4605-07 South Hermitage Avenue

Tel. YA 7 1741-2

4330-34 South California Avenue

Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

Petkus

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero, TOWNhall 3-2108-0

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 69th STREET
2314 W. 23rd PLACE

Tel. REpublic 7-1213
Tel. Virginia 7-6672

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE.

LAfayette 3-8572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE.

Tel. COmmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138—1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmple 2-1003

APLINK MUS

× **Prel. Ignas Albavičius** bus garbės svečias Tėvų Marijonų Bendradvių vakarienėje, kuri įvyks lapkričio 4 d., 5 v. p. p., sekmadienį, Sharko's restorane. Pagrindinę kalbą pasakys lietuvis teisėjas Alfonsas Wells.

× **Šv. Kryžiaus** parapijos Moterų klubas rengia išpardavimą spalio 15—17 dienomis mokyklos salėje, 4555 S. Wood st., nuo 9 v. r. ligi 9 v. v. Bus didelis pasirinkimas įvairių namų apyvokos daiktų, žaislų, drabužių ir kt. Taip pat bus galima ir pasivaikinti. Visi kviečiami. Dovanų išpardavimui galima atgauti sekmadienį, spalio 14 d., tarp 1—6 val. p. p. Išpardavimu rūpinasi Valerija Jurgaitis — pirm., ir Anna Juraitis — vicepirm., 4849 So. Justine st.

× **Gintarė Irena Kerelytė**, architektė Alberto ir Irenos Kerelių duktelė, rugsėjo 23 d. buvo pakrikštyta švč. P. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke. Krikšto tėvai buvo Alė Baltrušaitienė ir Viktoras Jautokas. Naujai pakrikštytosios tėvai savo namuose, 2307 West 69 St., surengė jaukią krikštytynų puotą, kurioje dalyvavo didelis būrys giminių, draugų ir artimųjų. Ta proga buv. A. Kerelio mokytojas J. Senkus pasakė trumpą sveikinimo žodį, o visi svečiai sugiedėjo Ilgiausių metų.

× **Lietuvių Muziejaus** direktorės — prel. M. Krupavičienės, prof. A. Varnas, prof. M. Krikščiūnas, M. Reklaitis ir Z. Kolba, rugs. 20 d. gen. kons. dr. P. Daužvardžio bute įvykusiame posėdyje priimta eilė svarbių muziejaus reikalais nutarimų.

× **Vytautas Zalatorius**, JAV LB Informacijos komisijos sekretorius, jau yra parašęs apie dvidešimtį laišku amerikiečių leidykloms, laikraščiams ar autoriams, nurodymams jų padarytus netikslumus apie Lietuvą ar lietuvius. Zalatorius yra čia baigęs žurnalistiką universitete, todėl komisijos pasiūlymus apsiėmė pats redaguoti į visus pa-stebėtus netikslumus. Lietuviškosios organizacijos ir privatių asmenys maloniai kviečiami komisijai talkon, reaguojant patiemis ir kartu pranešant pastebėtas klaidas komisijos adresu: 7221 S. Clarendon av., Chicago 36, III, arba 1427 S. 51st Ave., Cicero 50, III.

× **Dantos Albino** (dėl vardo tikrumo abejojama) paieško vienas miškininkas. Danta 1941 m. tarnavo Rudininkų miškų urėdijoje, Vilniaus krašte. Prašom rašyti adresu: "Draugas", 4545 W. 63 St. Chicago 29, III, telef. LU 5-9500.

× **Antanas Andrijonis**, gyvenęs Chicagoje, siuntes siuntinį savo broliui Kazui Andrijoniui ir Lietuvoje turėjęs brolių Bali, prašomas Draugui pranešti savo adresą, nes yra svarbių žinių iš Lietuvos nuo giminių.

× **Komitetas**, kuris pastatė žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklą Jaunimo Centre, Chicagoje, dar turintis skolas. Todėl, siekdamas tą skolą išlyginti skelbia vieno dolerio aukų vauč. 1962 m. lapkričio 17 d. Jaunimo Centre aukotojams bus pasiskirstytos keturios auksinės monetos, kurios buvo paaukotos paminklo statybai. LŠST, kuri yra atstovaujama paminklo statybos komitete, sutiko praveisti aukų rinkimą.

× **Anglų kalbos ir pilietybės** pamokos vyksta Bridgeporte, Fellowshiphouse, 831 W. 33rd Place, pirmadieniais ir trečiadieniais pradedantiems 8 v. iki 9:30 v. v., kviečiami apylinkės lietuviai tuo pasinaudoti.

× **Agronomų s-ga** rugsėjo 30 d. ruošia ekskursiją į Orento minkų ūkį, Michigano valst. Išvažiuojama 8 val. r. Dalyviai renkasi pas kol. agr. A. Rūbį, 6753 S. Rockwell, tel. 778-7491. Agronomų s-gos valdybą sudaro: A. Rūbys — pirm., E. Eivienė — vicepirm., J. Velža — sekr., K. Brenčius — kasin., A. Šošė ir Al. Šeštokas — nariai.

× **Ona Kavaliūnienė**, baigusi rentgenologijos mokslus Seattle, Wash., grįžo į Chicago ir pradėjo dirbti Šv. Antano ligoninėje kaip rentgeno specialistė. Ona Kavaliūnienė čikagiečiams pažįstama kaip buvusi "Venta" nekilnojamo turto pardavimo įstaigos vedėja.

× **Tėvų marijonų** sodyboje Marian Hills užvakar įvyko gražus Kristijono Donelaičio mokyklos išvažiavimas, kuriame daugiau kaip 200 vaikų išpildė programą. Padainavo daug dainų. Ant pievos šoko tautinius šokius. Buvo didelio džiaugsmo tėvams pamatyti savo mažąjį jaunimą, skriejant rateliu tautiniuose drabužiuose. Netikėtai suvažiavo daug svečių.

× **K. Stankevičius**, kuris yra turėjęs penkias sunkias operacijas ir jau ilgą laiką guli ligoninėje, yra praradęs visas savo santaupas ir prašo tautiečių, kurie galėtų jam padėti, prisidėti savo auka. Jo adresas: K. Stankevičius, Sanatorijus Simmon Bolivar H2 C 19, Algodon — Antimano, Caracas, Venezuela.

Chicagoje

VANDALAI CHICAGOJE

Vandalai įsilaužė į Chicago ir Northwestern sandėlių rąstines ir, neradę pinigų, kurių norėjo pasivogti, labai įniršo. Jie išvertė, aplaužė ir dažais apipylė baldus, sudaužė rašomąsias mašinėles ir, iš spintų paėmę streikuojančių darbininkų drabužius, juos išmėtė ir apdraskė.

GERIAU SAVUOJU VAŽIUOTI

Daugumas čikagiečių ir darbą važinėja savais automobiliais, nors jiems būtų ir nebrangu važiuoti autobusais. Tai paliudijo dr. Leon N. Moses, Northwestern universiteto eismo tyrimų komitetui, svarstančiam prez. Kennedy 500 milijonų dol. transpoto programą. Sakoma, kad apmokamas važiavimas žymiai sumažintų eismo nelaimės. Tačiau studijos rodo, sako Moses, kad tik 14% naudojasi nemokamu važiavimu, 24% važiuotu, jei jiems būtų mokama po 10 centų ir 37% važiuotu, jei gautų po 20 ct.

Kristijono Donelaičio Lituanistikos mokyklos mokiniai, atlikę programą mokyklos išvažiavime, įvykusiame praėjusį sekmadienį tėvų marijonų seminarijos sodyboje Clarendon Hills.

Pokalbis Antano Tamošaičio parodos atidaryme. Iš kairės: K. Bradūnienė, dail. A. Tamošaitis, Draugo red. K. Bradūnas ir M. Varnienė. (Nuotrauka V. Noreikos).

Pradėtas naujas meno parodų sezonas Chicagoje

Antano Tamošaičio darbai Čiurlionio galerijoje

Labai intensyvus ir vaisingas kelerių pastarųjų metų lietuvių dailės reikšmės Chicagoje rugsėjo 22 d. pradėjo naują veiklos sezoną kanadiškiečių Antano Tamošaičio tapybos ir grafikos paroda. Kiek jaučiama paruoštyje ir užplanuotose galerijų parodose, ir šio naujo sezono čionykštis lietuvių dailės judėjimas bus gyvas ir įdomus.

Praėjusio šeštadienio vakare Antano Tamošaičio parodos atidarymanį Čiurlionio galeriją susirinko gausus būrys lietuviškuoju menu besidominčių. Surengtosios parodos globėjas yra Chicago lietuvių šaulių Vytauto Didžiojo kuopa. Jos vardu parodą atidarė A. Valatkaitis, pakviesdamas žodį tarti Lietuvos generalinį konsulą dr. P. Daužvardį. Konsulas ypač pabrėžė kultūrinį ir kūrybinį aspektą Lietuvos laisvės kovoje. Jo žodžiais tarant, mūsų meno, literatūros, mokslo ir muzikos gyvastingumas svečiose šalyse, ypač jeigu jų temos ir išraiška atspindi lietuvių tautinį savitumą, yra tiek pat reikšminga, kaip ir visuomeninė bei politinė Lietuvos išlaisvinimo veikla. O tokią tikrą, lietuvišką braižą jis ir matęs Antano Tamošaičio brandžioje kūryboje. Pats dailininkas Tamošaitis, dėkodamas čikagiečiams už dėmesį jo darbų parodai, ryškiai nušvietė savo kūrybos intencijas ir paskatus vienaip ar kitaip išsiskirti. Šimtmetis lietuvių liaudies menas, pasirodo, yra buvęs dailininko įkvėpimo ir savęs ieškojimo šaltinis. O kiek jam visa tai pavyko suderinti ir apipavidalinti individualioje kūryboje, tesprendžia jau pats žiūrovas.

Chicago lietuvių Antano Tamošaičio paroda jautriai domisi ir pašnekesiuose ją gyvai komentuoja. Paroda susidomėjimo faktą rodo ir tai, kad jau pačią pirmąją parodos dieną buvo nupirktas 11 paveikslų. Malonu, kad po šios parodos ir pati Čiurlionio galerija praturtės keliais A. Tamošaičio dar-

Kristijono Donelaičio Lituanistikos mokyklos išvažiavime rugs. 23 d. tėvų marijonų sodyboje Marian Hills mažosios piknikautojos: Iritė Zotovaitė (stovi nustebusi), Vida Paškutė, Vida Jurgeleitė ir Kristina Lillekaitė.

Chicagoje ir apylinkėse

AGRONOMŲ S-GOS IŠVYKA

Rugsėjo 16 d. gražioje Zuzanos ir agr. Juozo Galinio sodyboje prie Lemont buvo Agronomų s-gos išvyka, kuri ruošiamas kas rudenį. Nors ši profesija dabar ir nebereikalinga, bet vis tiek agronomai, išmokę daug visokių naujų praktiškų specialybių, neužmiršta ir jos, laikosi organizuotai, dariniai ir kiek sąlygos leidžia dar gilina profesines žinias, tikėdami, kad ateityje jos dar bus reikalingos.

Rudenėjanti diena suviliojo

sodybon 45 s-gos narius ir 100 svečių. Susėdus prie tvarkingai parengtų stalų, išvyka pradėjo s-gos pirm. agr. A. Rūbys, pasveikindamas visus dalyvius ir padėkodamas šeimininkams Galinams. Jie ir kiti pasidarbavę buvo apdovanoti gėlių. Toliau išvykai pirmininkavo agr. Ant. Šantaras. Sveikinimo žodžius pasakė Miškininkų s-gos pirm. Žemaitis, Veterinarių s-gos vardu kalbėjo dr. Bagdonas, iš ūkininkų tarpo — Kriauceliūnas, vėliau agr. A. Indreika ir tolimasis svečias agr. dr. K. Alminas, kuris dažnai nugalė apie 1,000 mylių atstumą, kad pabūvotų bendraminčių tarpe. O kad agronomai galėtų tiesioginiai pažinti Amerikos ūkį, dr. Alminas pakvietė juos pavišėti jo nuosavyse ūkiuose Nebraskos lygumose. Maloni buvo staigmena kai išvykoj atsirado dr. L. Kriauceliūnas ir atgabeno raguotą aviną. Čia pat dr. L. Kriauceliūnas pasakė sveikinimo kalbą ir perskaitė "paskutinį avino testamentą", kas visiems sukėlė daug juoko, o daktaras įrodė savo publicistinius bei humoristinius gabumus. Agronomų s-gai buvo džiugu, kad tas avinas burtų keliu įnešė į jų apytuštę kasą \$64.

Svečiai apžiūrėjo daržus, bityną, paties šeiminko rankomis statytą puikią rezidenciją, šeiminkės skoningai ir meniškai įrengtą jos vidų, klausėsi jų

IŠ ARTI IR TOLI

I. A. VALSTYBES

— Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, pasižymėjęs jaunosios kartos filosofas, pasireiškęs savo brandžiais straipsniais ir veikalais lietuvių ir vokiečių spaudoje, yra kartu puikiai užsirekomendavęs ir ilgo patyrimo pamokslininkas: misijų, rekolekcijų vedėjas Lietuvoje, tremties laikais Austrijoje ir Vokietijoje, o JAV ir Kanadoje, kiek jo iki šiol turėtos pareigos leido, jau yra pravedęs daugelį misijų; dažnai girdimas per radiją Detrote, New Yorke ir "Amerikos Balso" religinėje valandėlėje.

Nuo š. m. spalio m. pradžios tėv. Žiūraitis apsigyvens Washington, D. C., iš kur laisvai galės važinėti ir lietuvių parapi-

lio lietuvių meną, kaip dovaną būsimai, nepriklausomai Lietuvai.

Reikia pasidžiaugti ir skoningai išleistųjų parodos katalogu, kuriame regime 11 darbų nuotraukas ir Henriko Nagio dailininko kelio, kaip lietuviškojo modernizmo, aptarimą. Antano Tamošaičio paroda Čiurlionio galerijoje tęsis iki rugsėjo 30 dienos.

jas apaštalausti, o nuliekamu laiku tęs mokslinį darbą. Po spalio m. vidurio jis bus pasiekiamas šiuo adresu: 630 E. St., S. W., Washington 24, D. C. Telef.: 202 ME 8-0723.

Spalio m. 3 d. šv. Pranciškaus parapijoje, Lawrence, Mass., prel. P. Juro pakviestas, tėv. Žiūraitis pradės novenos pamokslus.

KANADOJ

— Motina s. M. Augusta, N-PM seserų vienuolyno Putnam, JAV, vyresnioji, lankosi Montrealyje vienuolyno reikalais ir iš čia prieš grįždama į Putnam, aplankys Toronte įsikūrusias seseris.

— Stud. V. Lukoševičius, pavašarį išvykęs su studentų grupe į Olandiją vasaros darbams, sugrįžo į Montreali tęsti studijų Loyolos kolegijoje. Jis prieš porą metų baigė tėvų pranciškonų gimnaziją Kennebunk Port ir būdamas Europoje be Olandijos aplankė ir kitus kraštus ir parsivežė gražiausių įspūdžių.

— Gerardas Balčiūnas nuo šio semestro pradėjo studijuoti teisę Osgood Hall. Jam teks klausyti paskaitų 3 metus, išlaikyti egzaminus ir atlikti stažą advokato įstaigoje. Teisės mokslus jis yra baigęs N. Zelandijoje ir ten gavęs advokato teises, kurių Ontario prov. nepripažįsta. Geros sėkmės mielajam bendradarbiui.

— Kun. dr. Pr. Gaidamavičius dvidešimt penkių metų kunigystės jubilėjas išsklėmė įvyks lapkričio 18 d., 4 v. p. p. šv. Jono Kr. bažnyčioje ir salėje. Pakvietimai gaunami parapijų knygynuose. J. R. Simanavičiaus ir Eišinio krautuvėse. Iškilnių rengimo komitetą sudaro: pirm. J. Andriulis, nariai: T. Placidus, OFM, kun. P. Ažubalis, I. Imbrasienė, D. Reginienė, O. Eišinienė, G. Barcevičienė, G. Balčiūnas, V. Sonda, A. Rinkūnas.

— Televizijos programoje "Around the World" rugsėjo 16 d. "Tėv. Žiūraičių" redaktorius skaitė savo vedamąjį angliškai apie laisvę ir mažąjį žmogų, kuriam praktiniame Kanados gyvenime trūksta tos laisvės. Užbaigai buvo leista tarti keletą sakinių ir lietuviškai. Programos vedėjas yra L. Kossar. Jis kviečia įvairių taut. grupių redaktorių pareikšti savo minčių įvairiais klausimais. Programa duodama kas sekmadienį.

sūnaus stud. med. Algio įrengtos stereo muzikos ir išdainavo visas dainas, nes agronomai savo narių tarpe turi balsingąjį Juozą Vaznelį.

Gražiai bendradarbiavo ir vaikai D. Indreikaitės priežiūroje. Jie kepė dešreles, glostė švelnias avino vilnas, rinko konko-režėlius nuo eglėlių, gyles iš po ažuolų ir baidė žuvelės upėj.

Sutemus Galinių sodyba aptilo, dalyviai skirstėsi namo, gražiai pabendraavę ir atnaujinę bičiulystę.

El. Eivienė

nuo 3—4 val. p. p. per 9 kanalą. Joje iškeliama ypač ateivių reikalai.

OKUP. LIETUVOJE

— Lietuviški gaminiai Leipzigo mugėje. Rugsėjo mėn. Rytų Vokietijoje, Leipzige, vykusią mugę Sovietų Sąjungos paviljone buvo ir Lietuvos pramonės gaminių: Vilniaus radijo gamyklos magnetolos "Neringa", radijo ir televizijos aparatų detalės. Be to, su liaudies dailės gaminiais dar pasirodė (Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos dailės kombinatai.

— Sovietų Sąjungos vyriausybė sudarė atskirų baseinų valdybas ir Rygoje sudaryta vyr. valdyba vadovausianti Leningrado, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Kaliningrado (buv. Karaliaučiaus) žvejybos ir žuivies arodorimo įmonėms. Dabar Klaipėdos žuivies pramonės įmonės ir pati tos pramonės valdyba išjungta iš Lietuvos liaudies ūkio tarybos ir perėjo į Vakarų baseino vyr. valdybos žinią. Tai reiškia, kad žuivies pramonė dar labiau pajungiamą Maskvos kontrolei.

— Vilniuje nuo rugsėjo pradžios pradėjo veikti "jauniausoji" Lietuvos aukštojo mokslo įstaiga — tarprespublikinė aukštoji partijos mokykla. Į pirmą kursą įstojo 90 studentų, būsimų partijos bei komunistinės spaudos darbuotojų. Toje mokykloje mokslas truks ketveris metus. Šalia lietuvių klausytojų, dar esama lenkų, latvių, estų. (E.)

NIGERIJA IESKO PRIVATAUS KAPITALO

Rytinės Nigerijos min. pirm. dr. Okpara kalbėjo Palmer House viešbutyje Chicagos vaizbos rūmų nariams. Savo kalboje jis pasakė, kad ieškąs amerikiečių, kurie investuotų kapitalą jo valstybėje ir tuo prisidėtų prie jos ekonominio išsivystymo. Nigerija, esą, turtinga gamtos turtais, bet reikalinga kapitalo, kuris tuos turtus galėtų panaudoti. Be to, jo kraštas esąs pastoviausias pasaulyje ir nesą pavojaus investuotą kapitalą prarasti. Chicago yra tik viena iš daugelio dr. Okparos sustojimo vietų, jo kelionėje po JAV ieškant kapitalo pakelti šio Afrikos krašto gyvenimo lygį.

KRISTAUS GYVENIMAS

knega 965 psl., parašyta PROF. GIUSEPPE RICCOTTI. Iš italų kalbos išvertė KUN. P. DAUKNYS, MIC. Spausdino Nidos spaustuvių Londone. Įrasta kietais puikiais viršelais. Tai yra pirmas toks platus mokslinis veikalas apie Kristaus gyvenimą lietuvių kalboje. Ši knega yra išversta į 23 kalbas.

Knygos kaina \$7.00. Amerikoje ir Kanadoje pagrindinis platintojas yra

"DRAUGAS" 4545 West 63rd Street Chicago 29, Illinois

DRAUGE GAUNAMI LEIDINIAI

MARLBOROUGH'S LITHUANIAN SELF-THOUGHT, by M. Varkaitė-Inkenienė, išleido Lithuanian Catholic Press Society, Chicago 29, III. Antras leidimas. Knyga, padedanti pačiam išmokyti lietuviškai. Chicago, 1958 m. 144 psl. \$1.25. POPULAR LITHUANIAN RECIPES, compiled by Josephine J. Daužvardis. Antras pataisytas leidimas, išleido Lithuanian Catholic Press Society, Chicago, 1958 m. 128 psl. \$2.00. JAUNAS AKORDEONISTAS, Povilas Četkauskas, Pradinės akordeonistams žinios ir daugelis melodijų su gaidomis. Išleido J. Karvelis, Chicago, 1958 m. 112 psl. \$3.00. ŠVENTOJI VALANDA, Nakties adoracijai namuose. Parašė Kun. Mateo Crawley-Boevey, vertė M. Pulauskas, MIC. Tėvų Marijonų leidinys, 1958 m. 64 pusl. Kaina 25 centai